

Поштова площа та її околиці

За матеріалами Михайла Кальницького, Михайла Рibaкова,
Дмитра Малакова, Олександра Анісімова, Костянтина Антоненка,
сайту „Архитектурный союз” *archunion.com.ua* та інших

© Валерій Лисенко, укладення, верстка

1000years.uazone.net

ex.ua/user/VLysenko

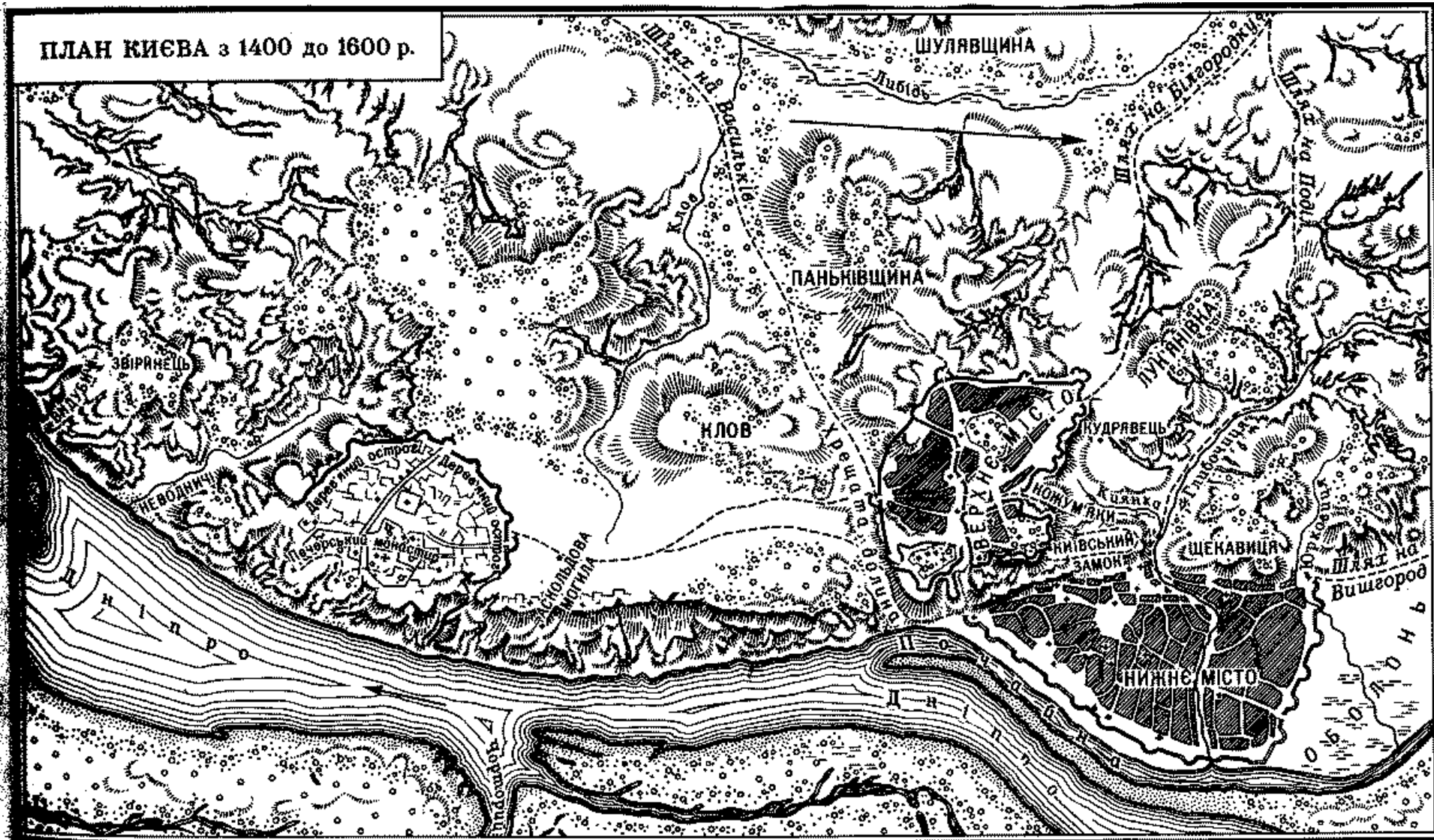
Київ 2014



Микола Реріх. Заморські гості. 1901
Микола Реріх. Місто будують. 1902

Микола Реріх. Слов'яни на Дніпрі. 1905
Микола Реріх. Гонець. Встав рід на рід. 1887

ПЛАН КИЄВА з 1400 до 1600 р.

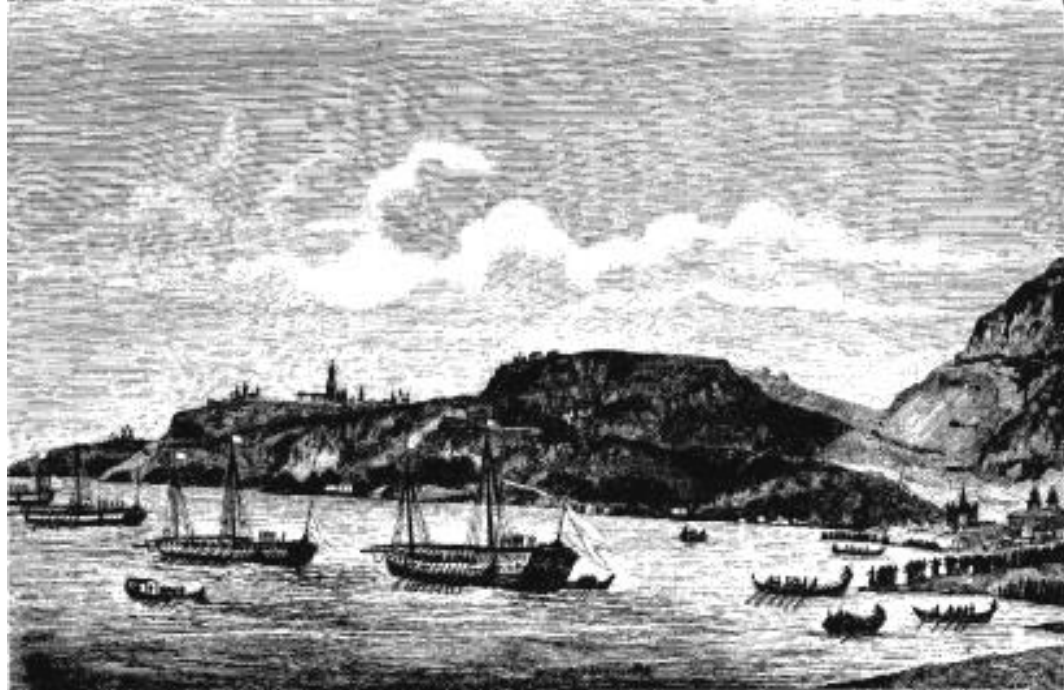


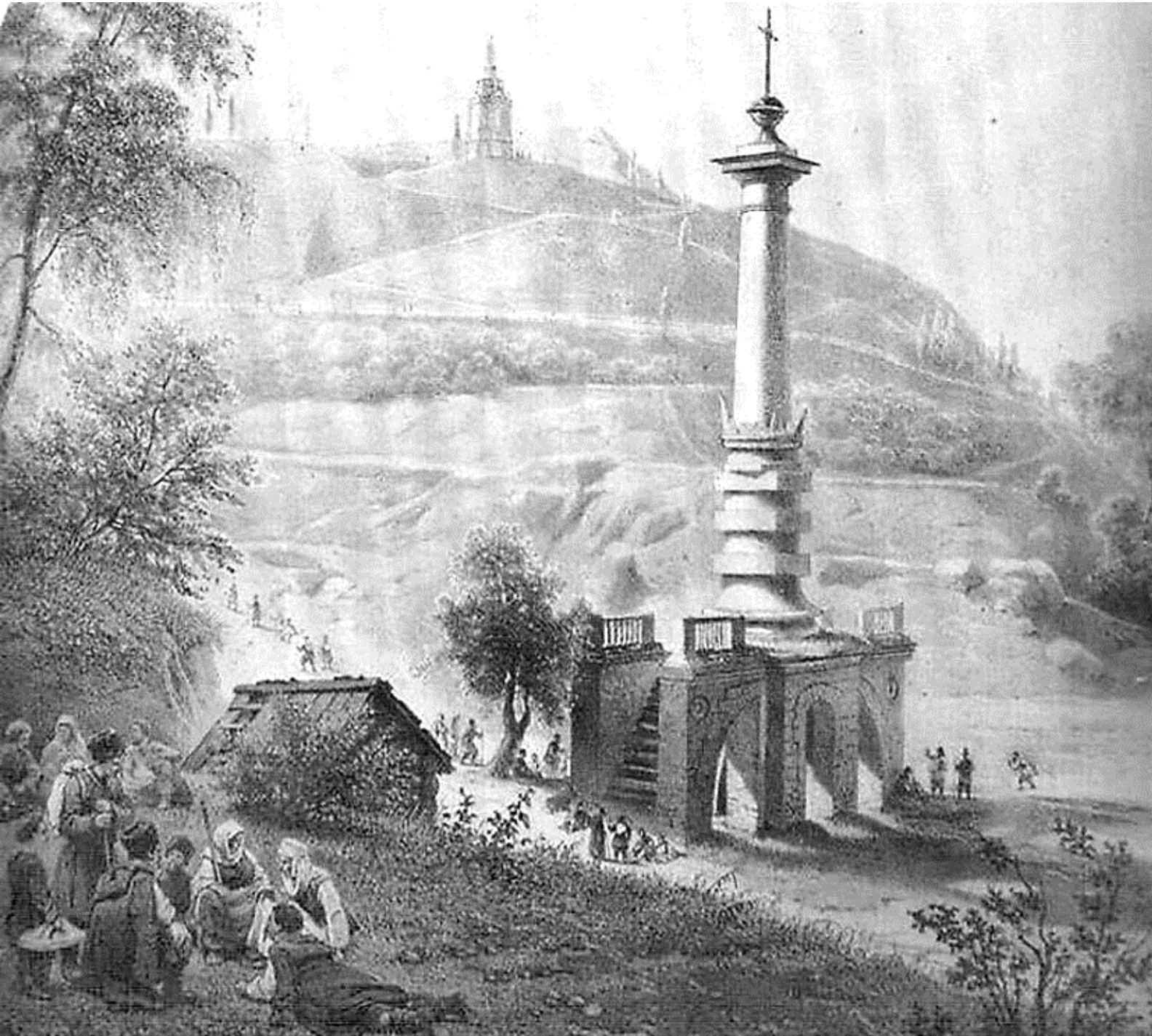
Близько 1711 р. за наказом Петра I було прорито судноплавний канал крізь довгу піщану косу від Дніпра до Почайни, а для скорочення шляху з Подолу до Печерська проріzano схил Михайлівської гори Хрещатицьким (нині Володимирським) узвозом



Акварель Михайла Сажина з видом на Поділ, в якому подається ідилічний образ Києва. У тому ж році автор зробив і «реалістичний» малюнок з того ж ракурсу, порівнюючи який, можна виділити елементи авторського романтичного образу міста. Там, де всередині XIX століття вже був облаштований парк Купецького зібрання (де нині арка Дружби народів), показано пастуха з волами та козами на фоні дикої природи. Замість хаотичного виду промислової гавані зображено майже пустий берег і човни, зокрема, й вітрильні, що підпливають до нього. Автор акцентує обриси церков та дзвіниць у той час, коли фактичний силует міста вже формувала рядова забудова. Приховано транспортно-насичений Олександрівський узвіз (тепер – Володимирський), на його місці зображено дикі кручі. Стилiстично малюнок ділиться на чорні кручі й низину, причому Поділ представлено як окреме місто вдалині. Ліворуч на пагорбі видно пам'ятник Святому Володимирu, вдалині видніється церква Всіх Святих на Щекавиці. Ольга Мартинюк lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=11269

*Флотилия, на которой двор Екатерины II,
во главе с Григорием Потёмкиным,
отплыл из Киева 3 мая (22 апреля ст. ст.)
1787 году. Галера «Днепр» была копией
галеры «Тверь», на которой Екатерина II в
1767 году путешествовала по Волге*





*Памятник в
честь
возвращения
Киеву
Магдебургского
права.
С литографии
В. Тимма,
1862 год*



Тарас Шевченко. У Києві. Березень-травень 1844. Офорт

РАСИД церкви съ продольной стороны.
 Напоказана так
 По плану и Разрешу Каменным
 в 1786 году 66 летъ и Слава Рождеству
 Христа Спасителя Нового съ казачьими
 въ Кіевополіи строитъ Богъ со славою
 любитъ
 Герасимъ Митрополитъ Кіевскій
 1786 г. 21 1808 220

This is a detailed architectural drawing of the side view of the Church of the Resurrection of Christ in Kyiv. The drawing shows a large central dome with three smaller domes on the roof. The main entrance is a portico with four columns. To the right is a tall bell tower with a clock face and a cross on top. The drawing is in a historical style, with some text in Russian and Ukrainian.

A black and white photograph showing a large, dense crowd of people gathered outdoors. The crowd is composed of men, women, and children, many of whom are wearing hats and coats, suggesting a formal or significant event. The image is grainy and has a high-contrast, almost posterized appearance. The people are looking in various directions, some towards the camera and others away. The background is indistinct, but the sheer number of people fills the frame.



АЛЕКСАНДРОВСКАЯ УЛ.

RUE d'ALEXANDRE.

№ 133 Кіевъ — Kiew.

Набережная Днѣпра. Le quai.





Съ фотографъ В. Восточнаго.

Вспомогательн. С. В. Курякина. Киев.

Памятникъ Св. Владиміра, во время крестнаго хода, 15 Іюля 1888 г.



Съ фотографъ С. В. Курякина.

Вспомогательн. С. В. Курякина. Киев.

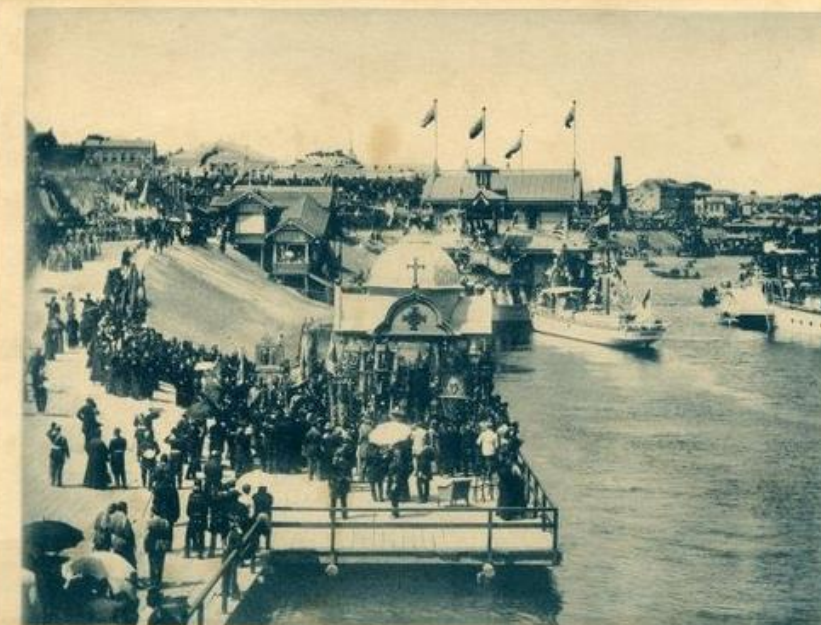
Благоосвященіе на рѣкѣ Днѣпрѣ, 15 Іюля 1888 г. (Съ видѣньемъ Кіевской горы).



Съ фотографъ у Мейера.

Вспомогательн. С. В. Курякина. Киев.

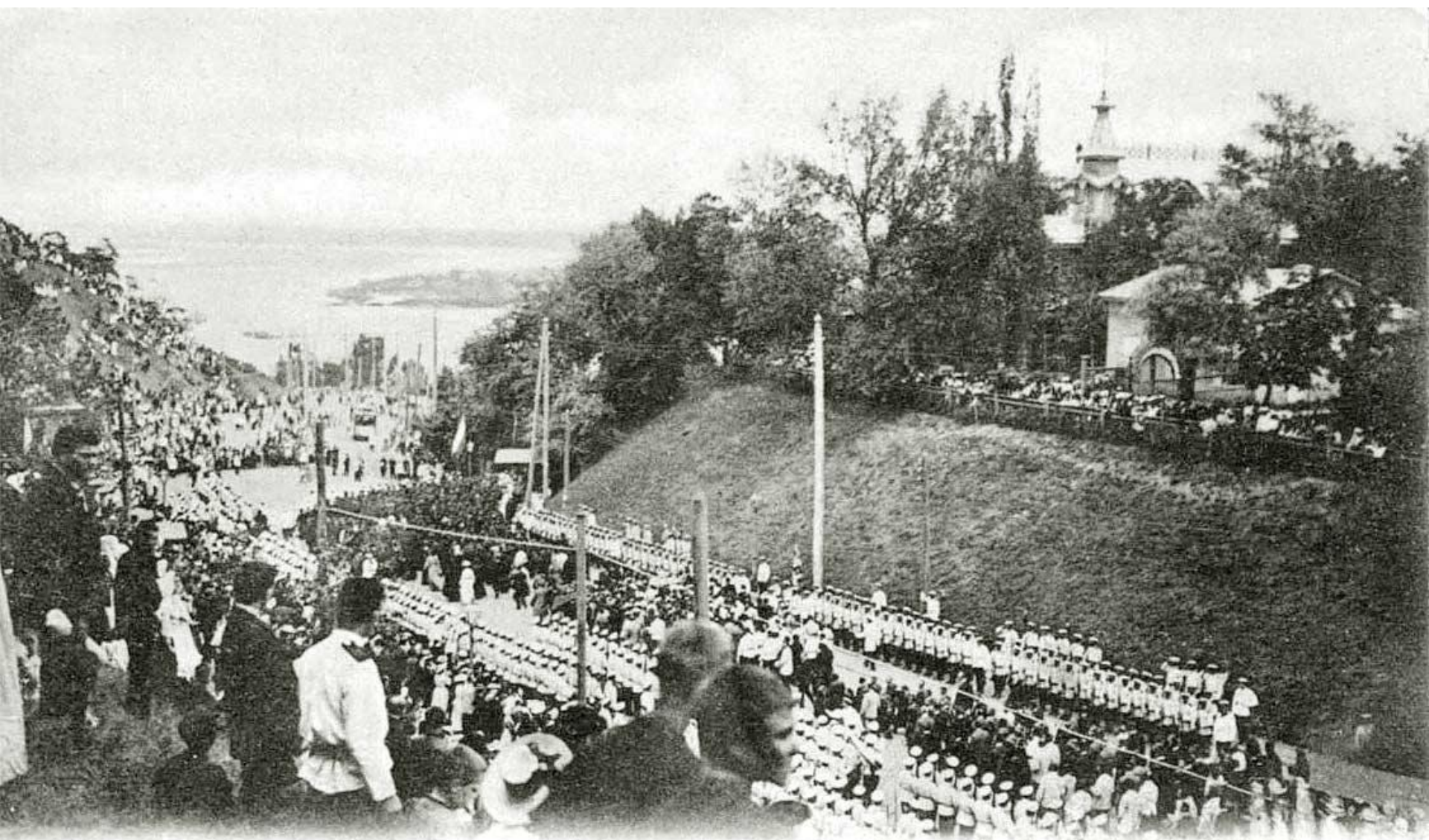
Прибытіе крестнаго хода на мѣсто водоосвященія, 15 Іюля 1888 г.



Съ фотографъ у Мейера.

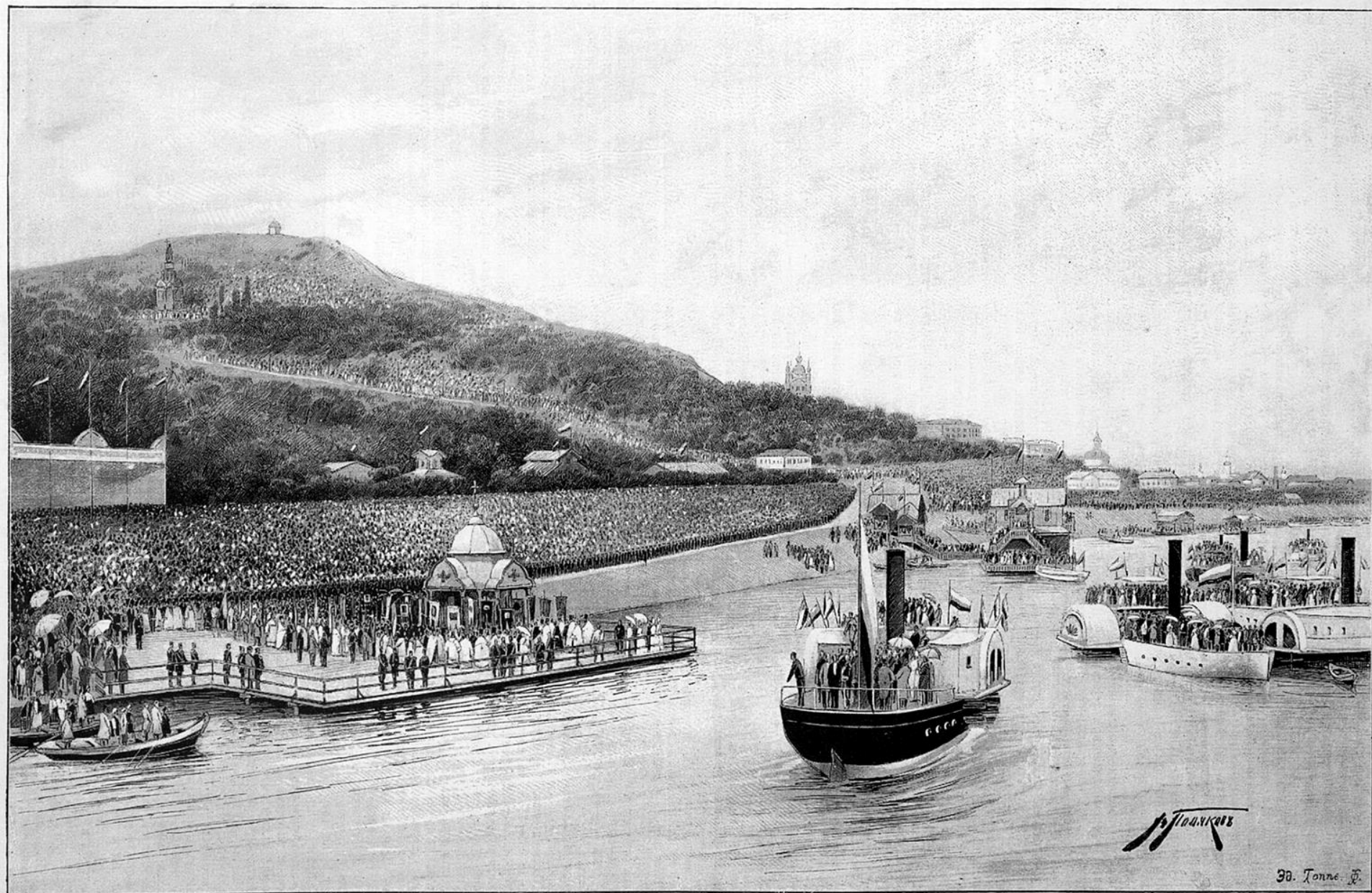
Вспомогательн. С. В. Курякина. Киев.

Крестный ходъ на водоосвященіе, 15 Іюля 1888 г.



№ 182. Кієвъ — Kiev.

Парадъ 15. Юля въ Памяť Св. Владиміра (ежегодно).
Parade du 15 Juillet pour mémoire de St. Vladimir (annuel.)



Собственность „Всем. Илл.“

Кіевъ. — Празднованіе 900-лѣтія крещенія Руси. Молебствіе на рѣкѣ Днѣпрѣ съ водоосвященіемъ.

Съ фотографіи, снятой для „Всемірной Иллюстраціи“, рисоваль В. Поляковъ.

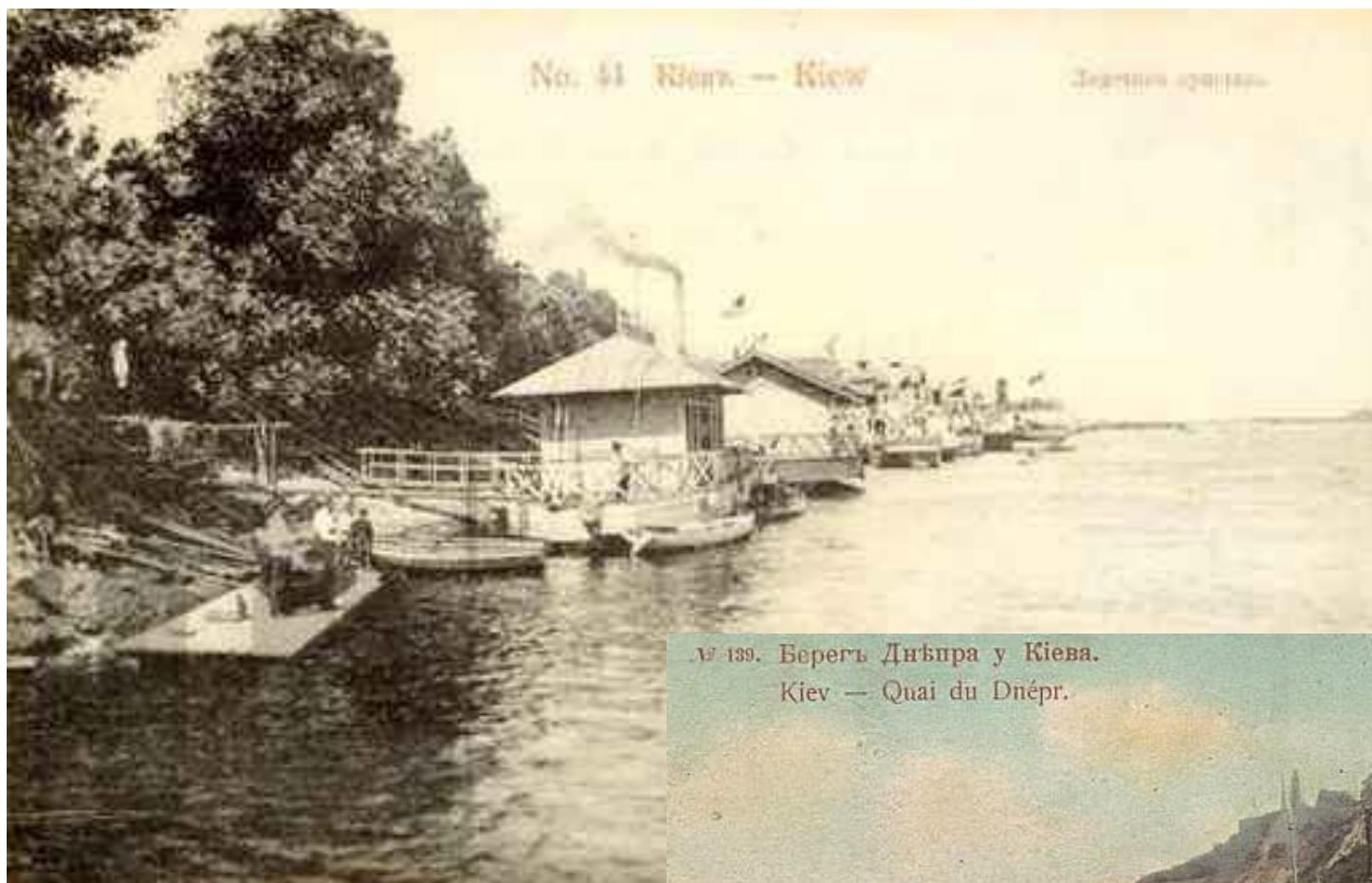
Эд. Топле. Д.



17 липня 1888 року – ілюмінація на честь 900-ліття Хрещення Русі

*Рятувальна станція та купальні
на київській пристані*





№ 139. Берегъ Днѣпра у Києва.
Kiev — Quai du Dnèpr.



*Насосна станція водогону
(1872), варварськи знесена
у січні 2010 р.*

*Артезіанська насосна
станція (1897–2010)*





Адміністративний будинок водогону



8985. P. Z. - KIEW. VUE SUR PADOUL II.

8985. КИЕВЪ. ВЪДЪ НА ПОДОЛЪ II.

Київ

Дніпровська Набережна

Am bord du Dnièpre.
Kieff.





286. Подоль. Берегъ Днѣпра.

Фототипія Шереръ, Набгольц и Ко. Москва. 1910.



В центрі фото –
чайний павільйон



ОБЩІЙ ВИДЪ ПОДОЛА.

*Міжміський маршрутний
громадський транспорт:
диліжанс, 1880-ті роки.*

*Іронічно називали
«нележанс», бо важко в
далекій дорозі їхати
сидячи*





Міський маршрутний громадський транспорт: омнібус біля Гостинного двору, друга половина XIX ст. Легко зрозуміти, чому закордонну назву іронічно переінакишили на "обнімусь"



Конка біля Третьої Київської гімназії на Контрактовій площі, 1891 рік



Паровий трамвай на Царській (Європейській) площі, біля входу до саду Купецького зібрання.

Фото близько 1892 р. з архіву

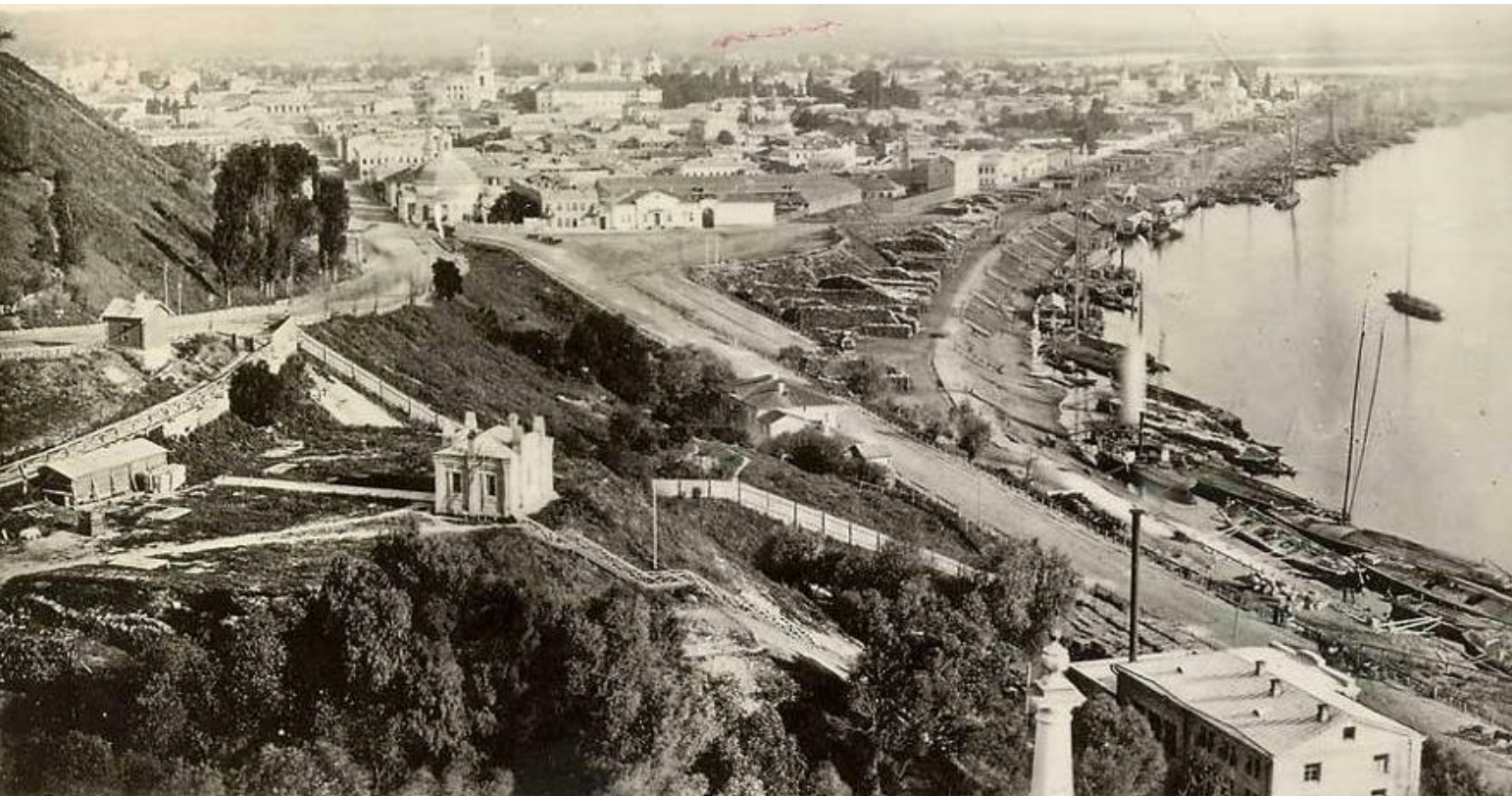
Олександра Возницького

archunion.com.ua/

[foto-gallery_004.shtml](#)



Олександрівський трамвайний парк на Поштовій площі (1892–1904 рр.). Звідси 1(13).06.1892 р. вийшли на лінію одні з перших в Російській імперії електричні трамваї



Панорама Подолу 1895 року

Фотомонтаж видів гавані



№ 302. Кієвъ - Kiew. Набережная.

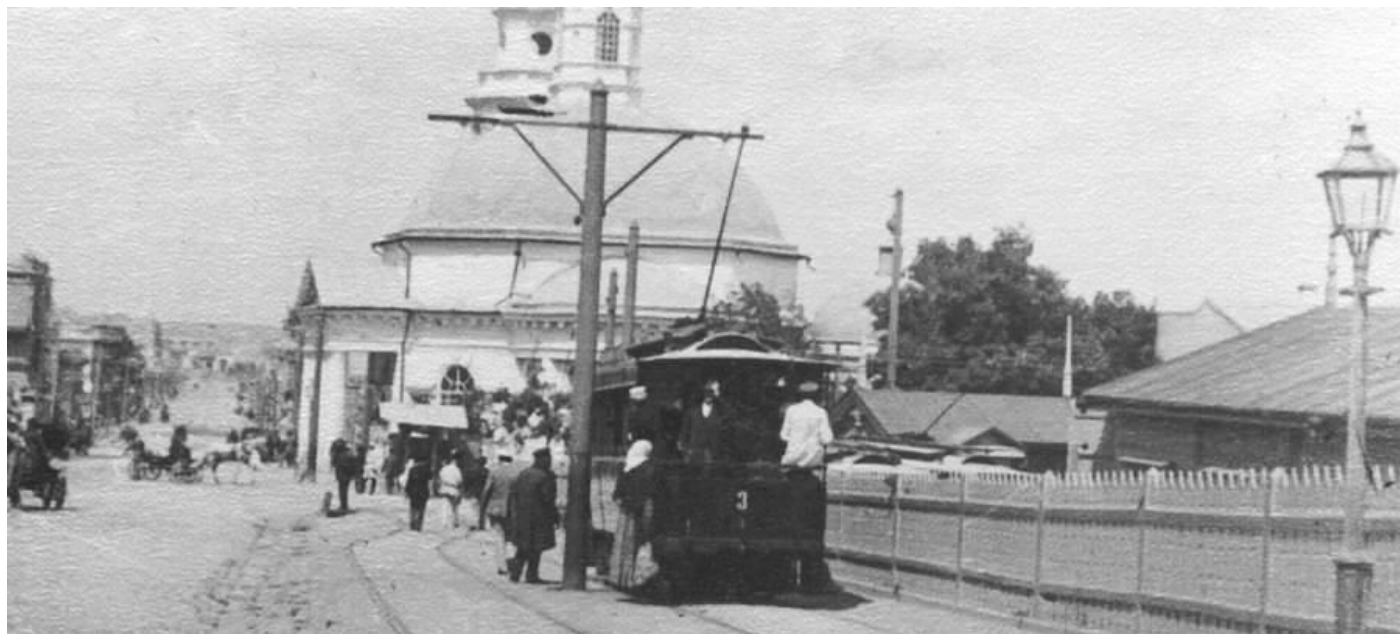




Кієвъ — Kiev

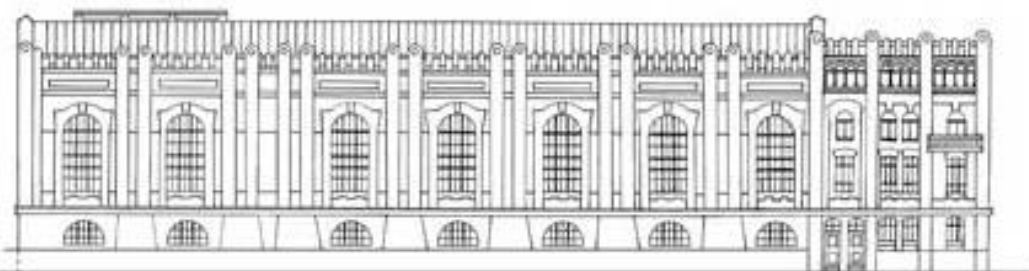
Александровскы улица. — Rue Alexandrovskaja.

іс Фотографъ Д. Маркова, Крещатику № 6.

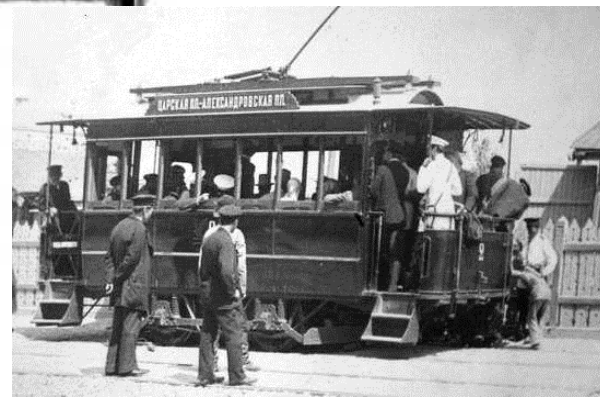
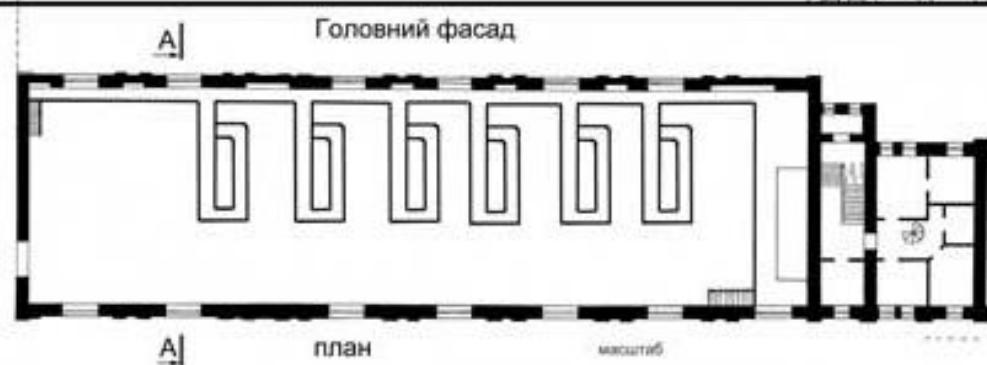
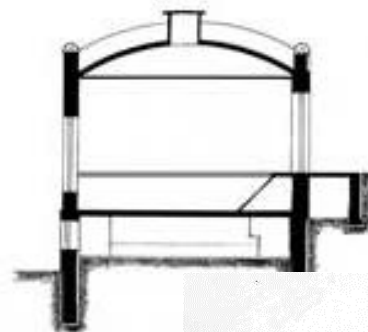


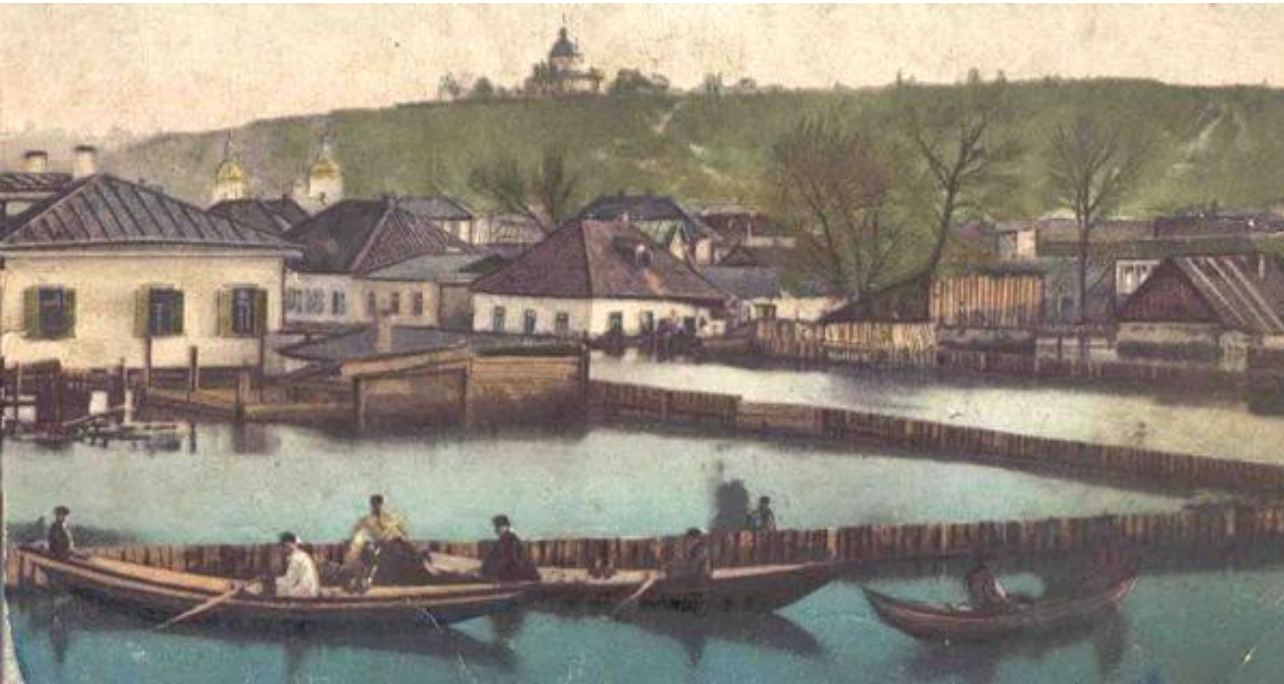


Кресленик Олександрівської дизель-моторної станції



Розріз по А-А





*Повінь на Подолі. Поштівка
видання Дмитра Маркова.
На горі — Всіхсвятська
Щекавицька церква;
під горою ліворуч — церква
Костянтина і Єлени та дзвіниця*





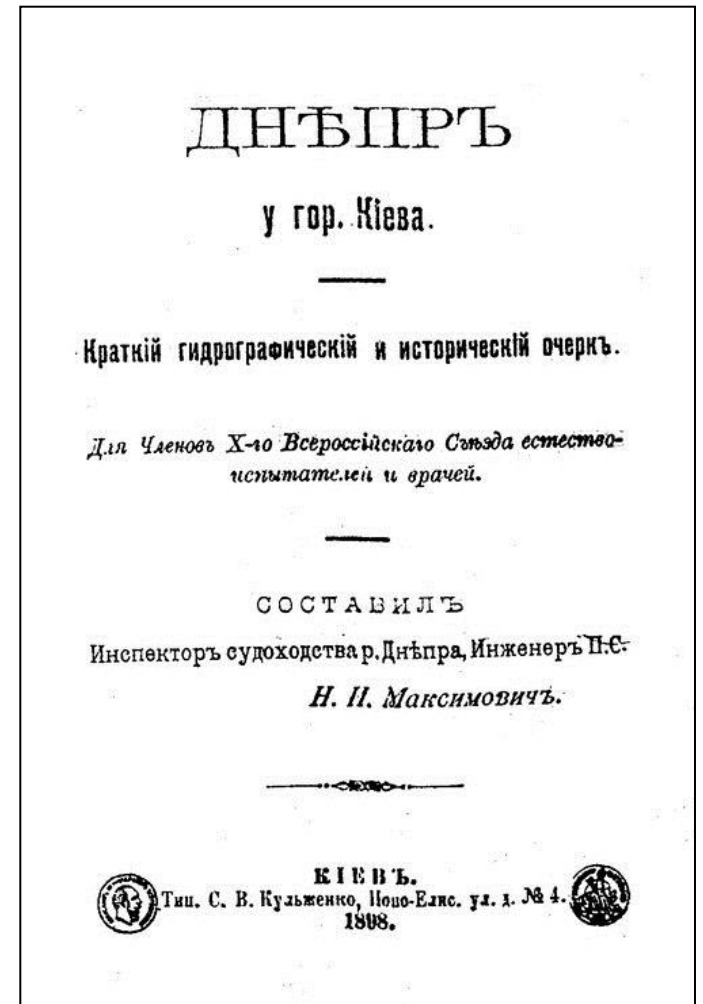
НАВОДНЕНИЕ В КИЕВЕ, СРЕДИНА АПРЕЛЯ 1908 ГОДА

Вода прибывает. Разлив в Киевском районе грандиозный. Почти весь Труханов остров затоплен. Жители спешно перевезены в город и временно размещены в Контрактовом доме. Движение товарных и пассажирских пароходов совершается на всех направлениях. (Газета "Русское слово").

Вода в Днепре продолжает прибывать. Бедствие неопишимо. Количество жертв наводнения растет. Сильная нужда в пище и одежде. Деятельность в гавани совершенно заглохла. Грузчики, ломовые извозчики и носильщики живут впроголодь. Мельницы бездействуют. Цены на мучные продукты повысились. Губернатор с городским головой организуют помощь пострадавшим путем выдачи горячей жидкой пищи. (Газета "Русь").







*Николай Максимович – строитель киевской гавани
Одно из его исследований*



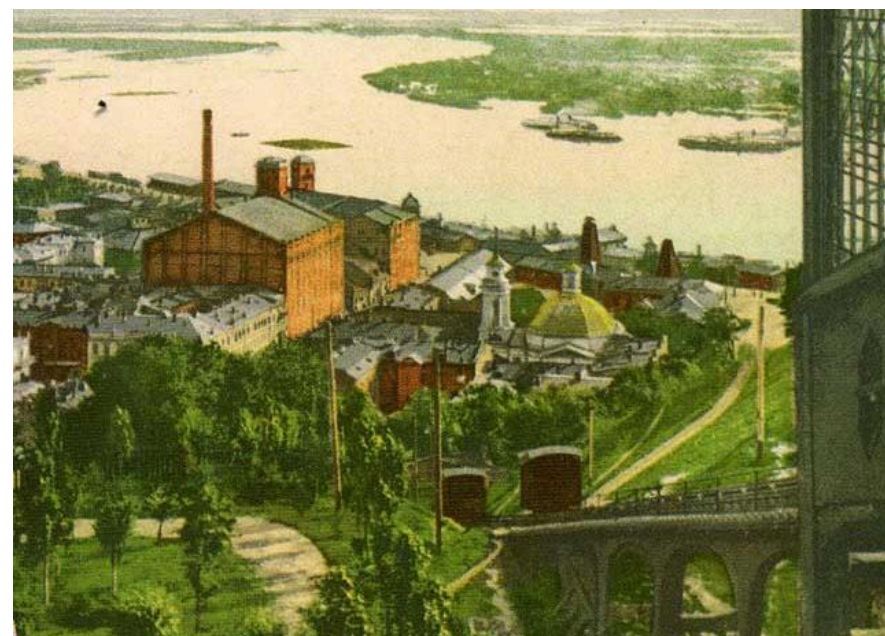
Київ. Краєзнавчий

<http://vk.com/kraeznavstvo>

<http://facebook.com/zametkiy>



Інженер Артур Абрагамсон керував створенням Михайлівського механічного підйомника-елеватора (1905) та ряду інших об'єктів



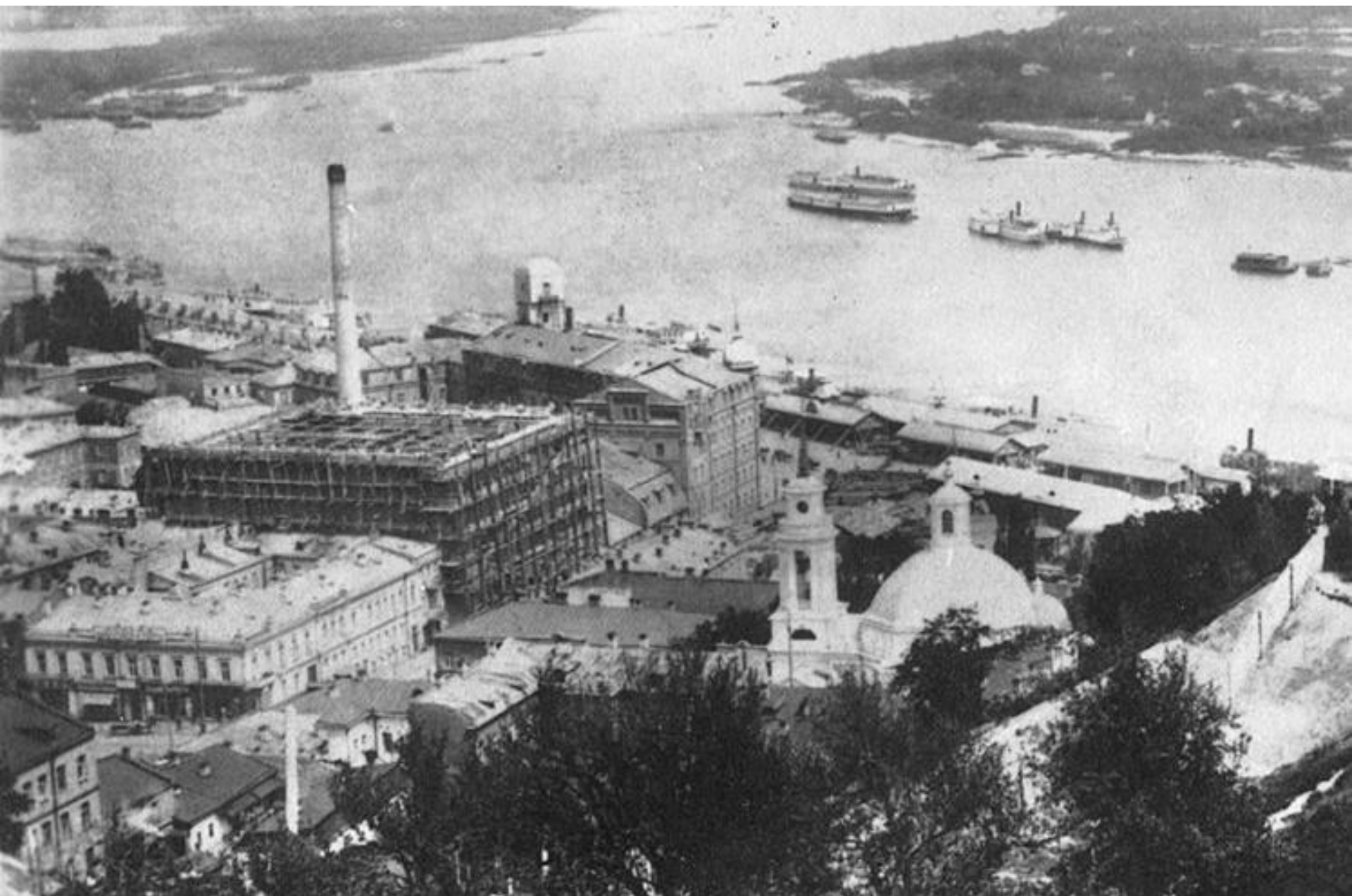
Кієвъ. — Kiev.

Видъ на Подолъ отъ Труханова острова.





Млин Бродського на поштівці приблизно 1900 р. Ліворуч за церквою — елеватор, який згорів у 1906 р.



Будівництво нового елеватора у 1907 р.

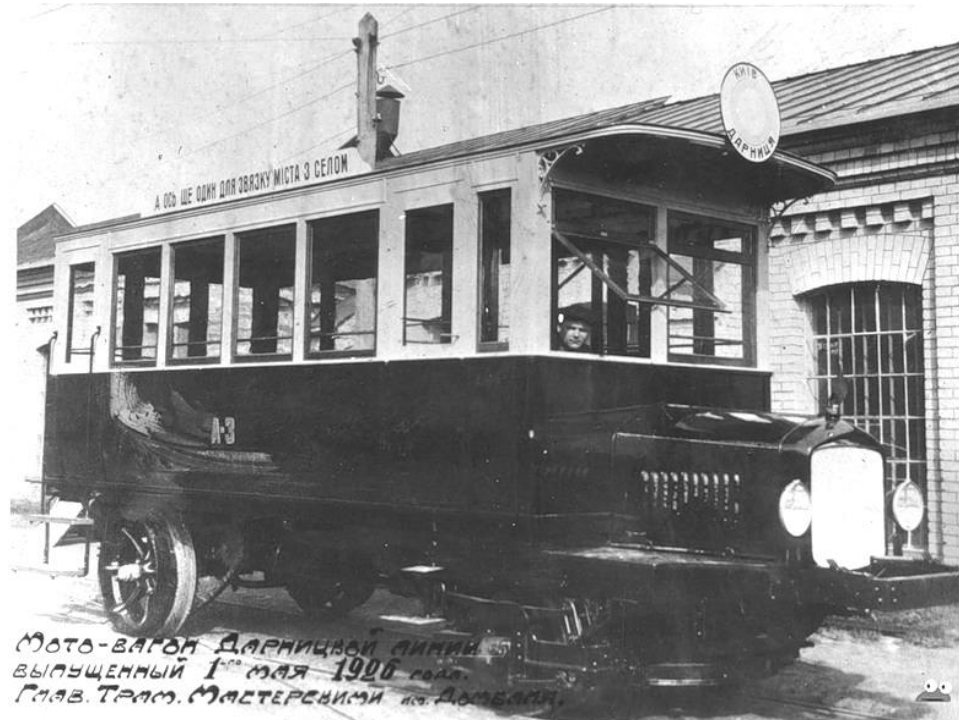
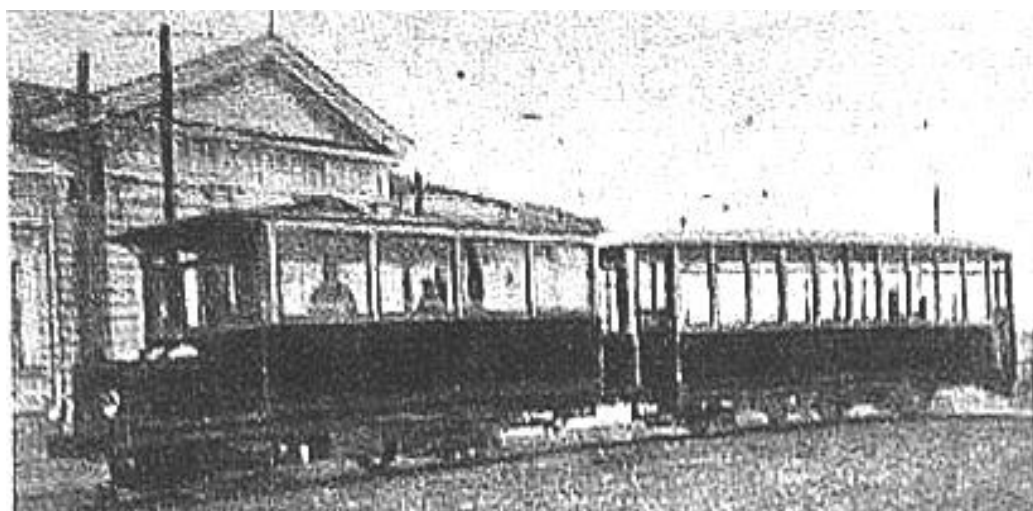
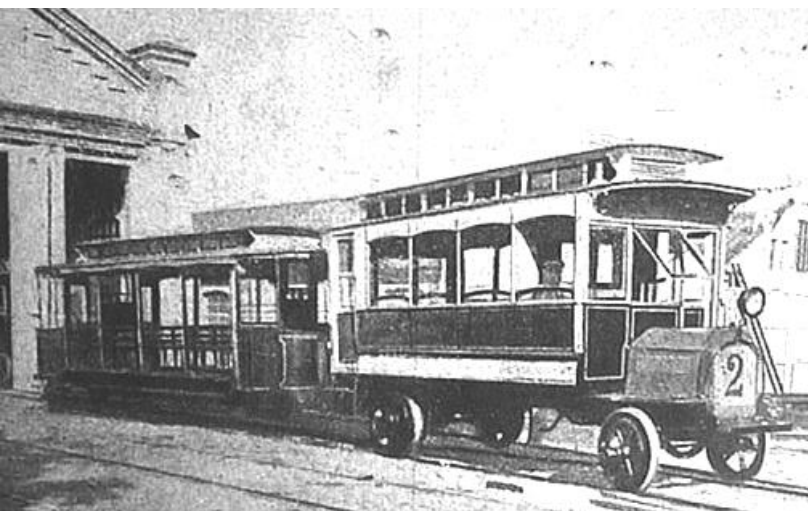




Млин №3 збудований у 1908 р. на території садиби Товариства київських парових машин Лазаря Бродського (вулиця Набережно-Хрещатицька, 21). Як пам'ятку промислової архітектури його було поставлено на облік комітетом охорони культурної спадщини у 2004 році. У 2010 р. млин зруйновано для будівництва готелю мережі Sheraton до Євро-2012, однак на його місці довго була лише купа будівельного сміття...



Крещенское купание. 1910 год.



З 1912 р. Миколаївським мостом до Броварів рушив мототрамвай





Жовтень 1917 р.



24. Ankunft eines Fährdampfers in Kiew 29.3.18



429. Straße nach Podol

30.3.18.



Німецька аерофотозйомка 1918 року



Київський пляж на Трухановому острові у 1918 році



Київ 1943 г. Разрушенная первая городская Центральная электрическая станция трехфазного переменного тока, которая была введена в эксплуатацию в декабре 1898 года. Находилась в каменном здании на Андреевской улице, 19, где в настоящее время располагается лаборатория Института электродинамики.

Завідувач Центральної станції Київського електричного підприємства П.Д. Швецов у технічному звіті за 1919 рік писав: «Минулий рік пройшов під щоденною загрозою зупинки електричної станції. Запаси палива вказують на їх мізерність. Довелося топити здебільшого дровами, які на початку року отримували в гавані з міського резерву... в хід пішли запаси, що зберігалися на пристанях уверх по Дніпру та Десні. Крім того, на трьох баржах з Трипілля та Ржищева доставили вугілля. Наприкінці року, коли вичерпалися запаси палива в гавані, почали розбирати на дрова п'ять стратегічних мостів, колоди у гавані, і, нарешті, дошки... На зиму виявилося, що поблизу немає потрібної кількості заготовлених дров, тому довелося використовувати дрова, щойно зрубані в Пущі-Водиці, Віті Литовській і Броварах...».



*Повінь 1931 р. на Подолі.
З фондів ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного*

*У щойно побудованій Київській
районній електростанції імені
Сталіна для захисту від повені
довелось замурувати вікна
першого поверху*



*Набережно-Хрещатицька,
7 та 9. Житлова забудова
другої половини XIX ст.,
знесена 1992 року*



*Набережно-Хрещатицька, 5.
Житловий будинок, зведений
в 1840-х рр. за проектом
київського міського
архітектора Л.Станзані
(1793–1872). Знесений на
початку 1990-х рр.*

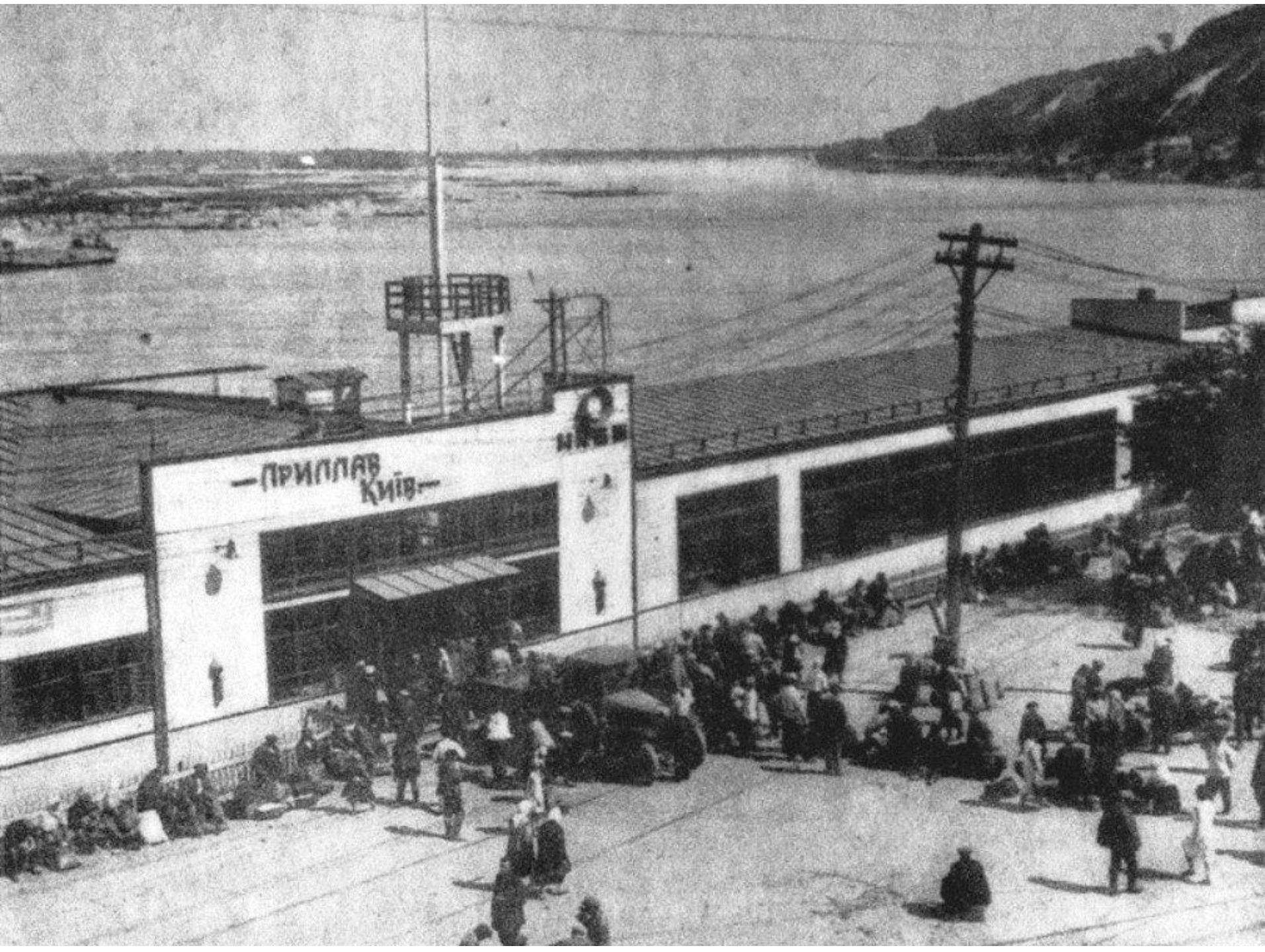


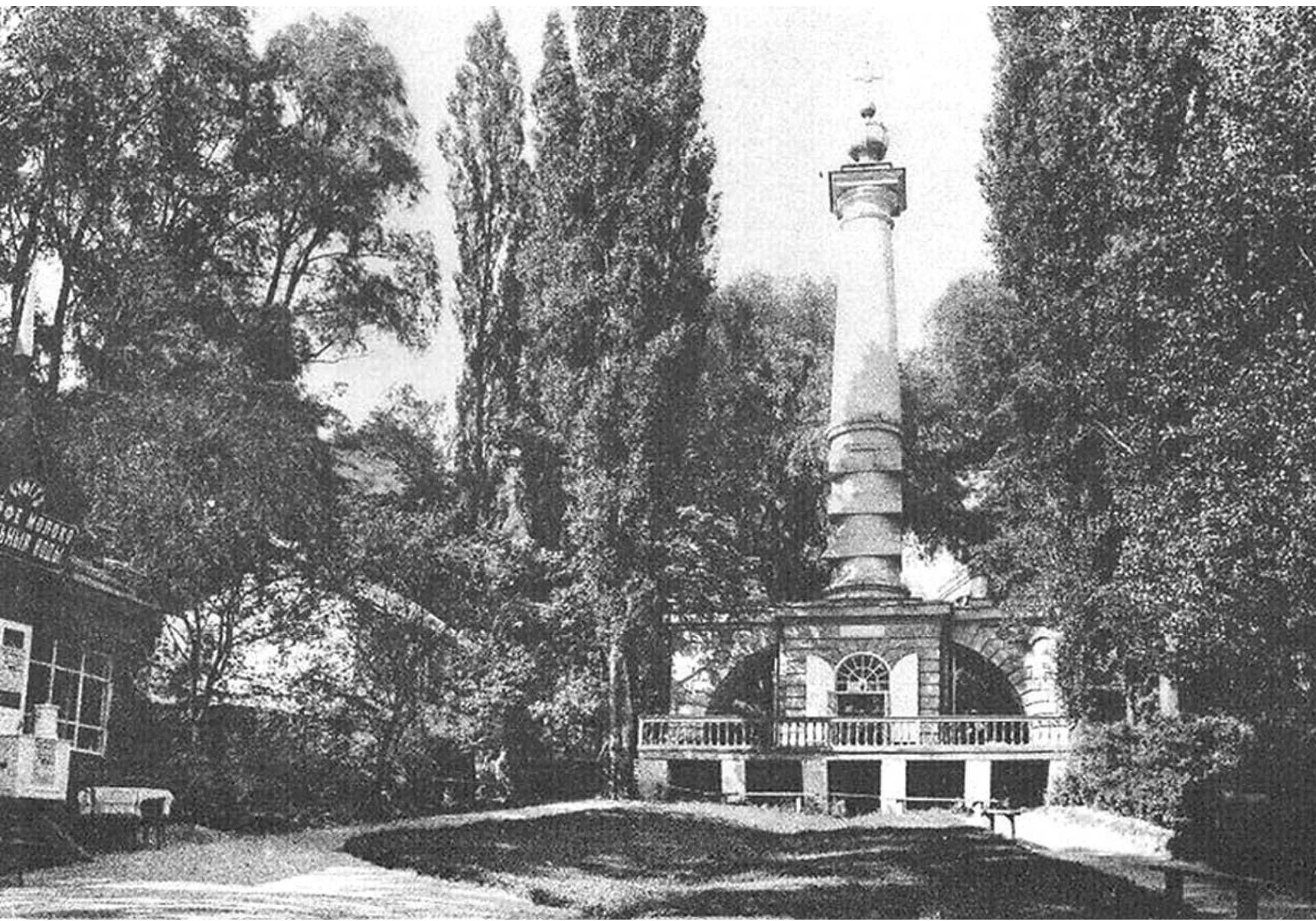


Поштова площа, 1920-ті роки



*Трамвайная станция Почтовая площадь с характерным
для тех времен павильоном, 1930-е годы*





Київське об'єднання



Ідалень, ресторанів і кафе

тел. 3-30-31, 3-26-98, 3-77-89.

= 3 24 травня =
ВІДКРИТО

ПЕРШОКЛАСНИЙ РЕСТОРАН

„ДНІПРО“

(біля спуску до Дніпра)

У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ
ГАРЯЧІ І ХОЛОДНІ СТРАВИ,

ВОДИ вищої якості, крЮ-
шон, пиво, вино, горілка.

Кухня під доглядом шефа-кулі-
нара т. БУГУСЛАВСЬКОГО.

В РЕСТОРАНІ Є ТЕРАСИ
З ВИДОМ НА ДНІПРО.

ГРАЄ ВЕЛИКИЙ ДЖАЗ-ОРКЕСТР.

Танці з 9 г. веч. серед публіки.

З 29 ТРАВНЯ,

ЗА ЗАПРОШЕННЯМ ДИРЕКЦІЇ
8 гастролей ВІДОМОГО НЕГРИ-
ТЯНСЬКОГО АРТИСТА

АЛЬБЕРТА ЛЮЦІ
З ДЖАЗОМ (Америка)



Київське об'єднання ІДАЛЕНЬ, РЕСТОРАНІВ І КАФЕ

Тел. 3-30-31, 3-26-98, 3-77-89.

З 24 травня ВІДКРИТО
ПЕРШОКЛАСНИЙ

РЕСТОРАН

„ДНІПРО“

(біля спуску до
ДНІПРА)

У великому виборі
ГАРЯЧІ І ХОЛОДНІ
СТРАВИ,

ВОДИ вищої якості,
крЮшон, пи-
во, вино, горілка.

КУХНЯ

під доглядом шефа-кулі-
нара т. БУГУСЛАВСЬКОГО.

В ресторані є тераси з
видом на Дніпро.

ГРАЄ ВЕЛИКИЙ
ДЖАЗ-ОРКЕСТР.

ТАНЦІ з 9 г. веч.

серед публіки.

З 29 травня

за запрошенням дирекції

8 гастролей

відомого негритянсько-
го артиста

Альберта Люцці

з джазом (Америка).





*Лестница к нижнему памятнику
Владимиру была построена в 1915 году
по проекту М. Бобрусова. В 30-е и 50-е
годы красивая, удобная лестница с
многочисленными площадками и
фонарями была одним из любимых мест
отдыха горожан*





1941 год: канонерские лодки "Верный" и "Передовой" обстреливают наступающего врага




Бывший русский колесный пассажирский пароход "Татьяна". Мобилизован в 1919 года и с января 1920 года вошел в состав красной Днепровской флотилии в качестве плавбазы. Захвачен польскими войсками в Чернобыле в 1920 году. После ремонта включен в состав польской речной флотилии в качестве транспорта. С 1922 года получил наименование "Admiral Sierpinek" и переформирован в штабной корабль Вислянской флотилии.

17 сентября 1939 г. был затоплен польским экипажем. Поднят советскими спасателями, отремонтирован и в июле 1940 г. вошел в состав Пинской флотилии в качестве штабного корабля "Припять". 18 сентября 1941 г. в связи с отходом частей РККА из Киева, взорван в Гавани Особого Назначения (ГОНе) у Рыбальского полуострова.

На фото периода оккупации 1941–43 годов на берегу Рыбальского полуострова виден накренившийся корпус полузатопленного судна. Поднят в 1944 году, разобран на металл.



1943 рік,
Поділ



*1949.09. Укладка труб
на строительстве
газопровода Дашава-Киев*

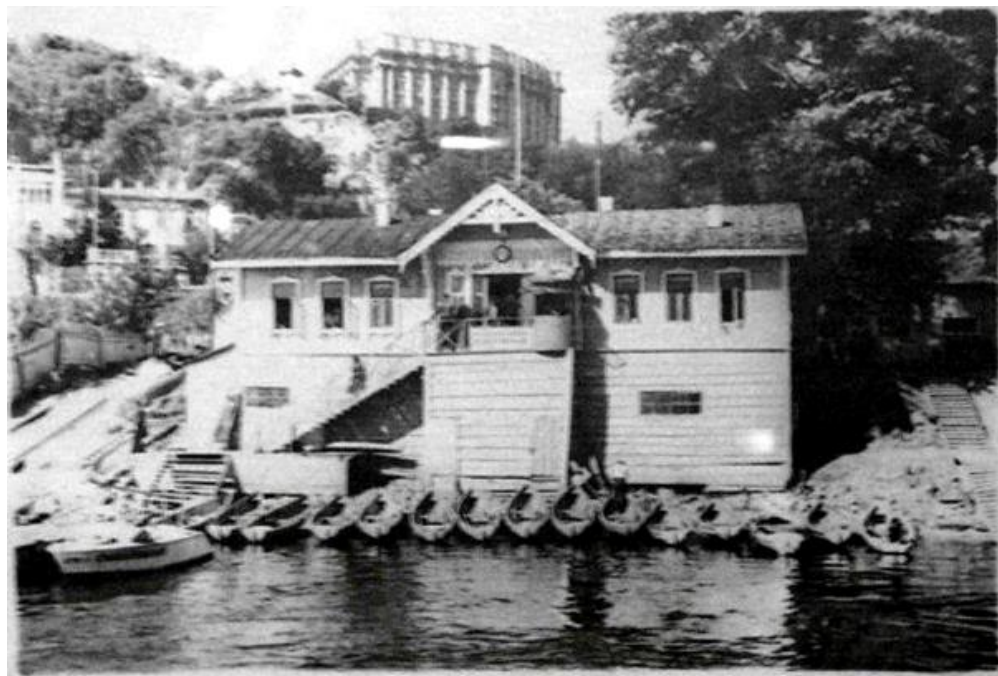


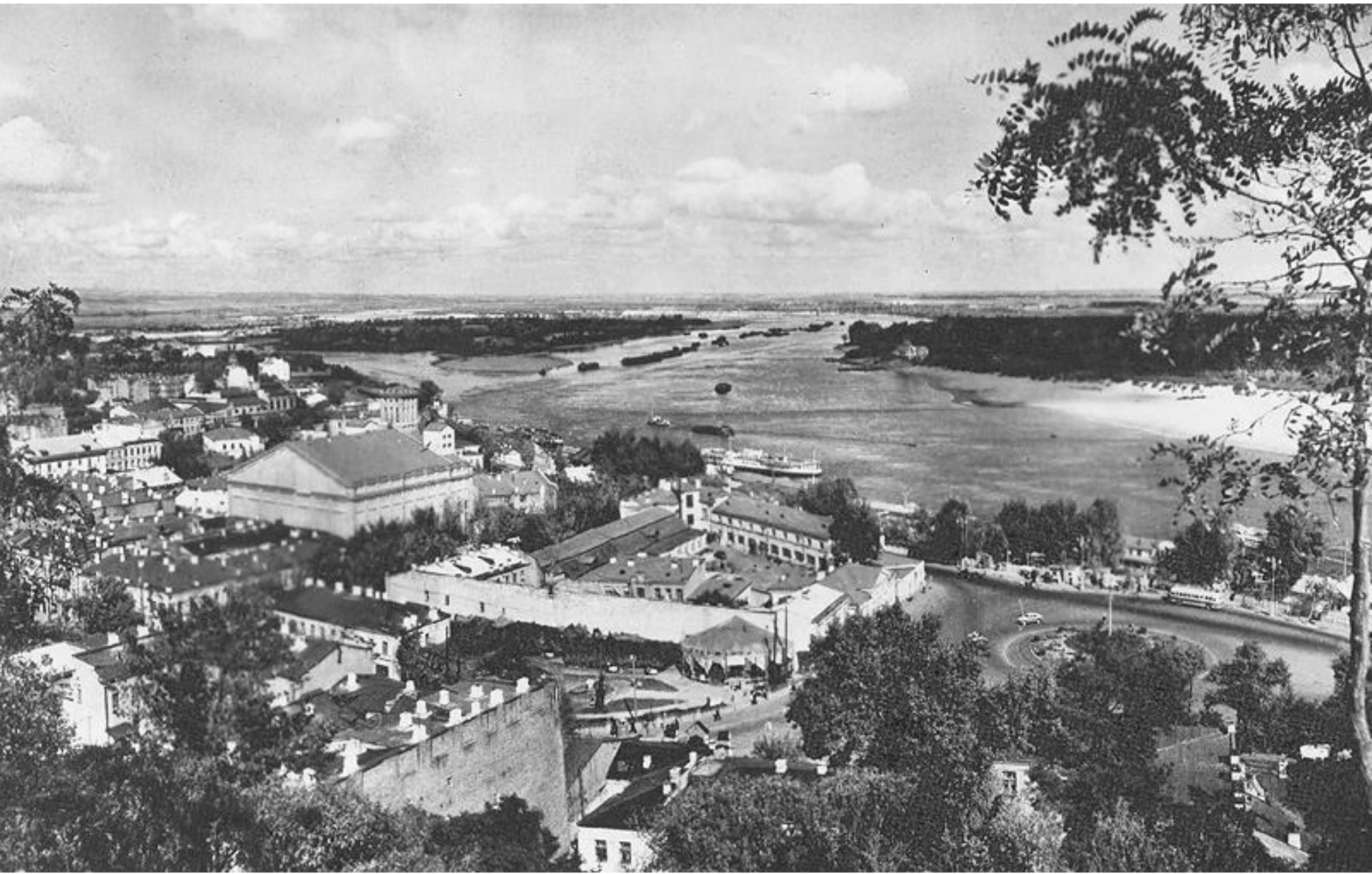


Пристань мотофлота



Травень 1954





1958



1957. панорама Днепра. На снимке видна часть Пешеходного (Паркового) моста. Фото: Левченко А.





1960-е. Панорама Днепра и вид на Подол. Фото: Федоров Ф.И.



Грудень 1951





Споруди першого міського водогону 1871 р., арх. О Шілле, інж. А. Струве

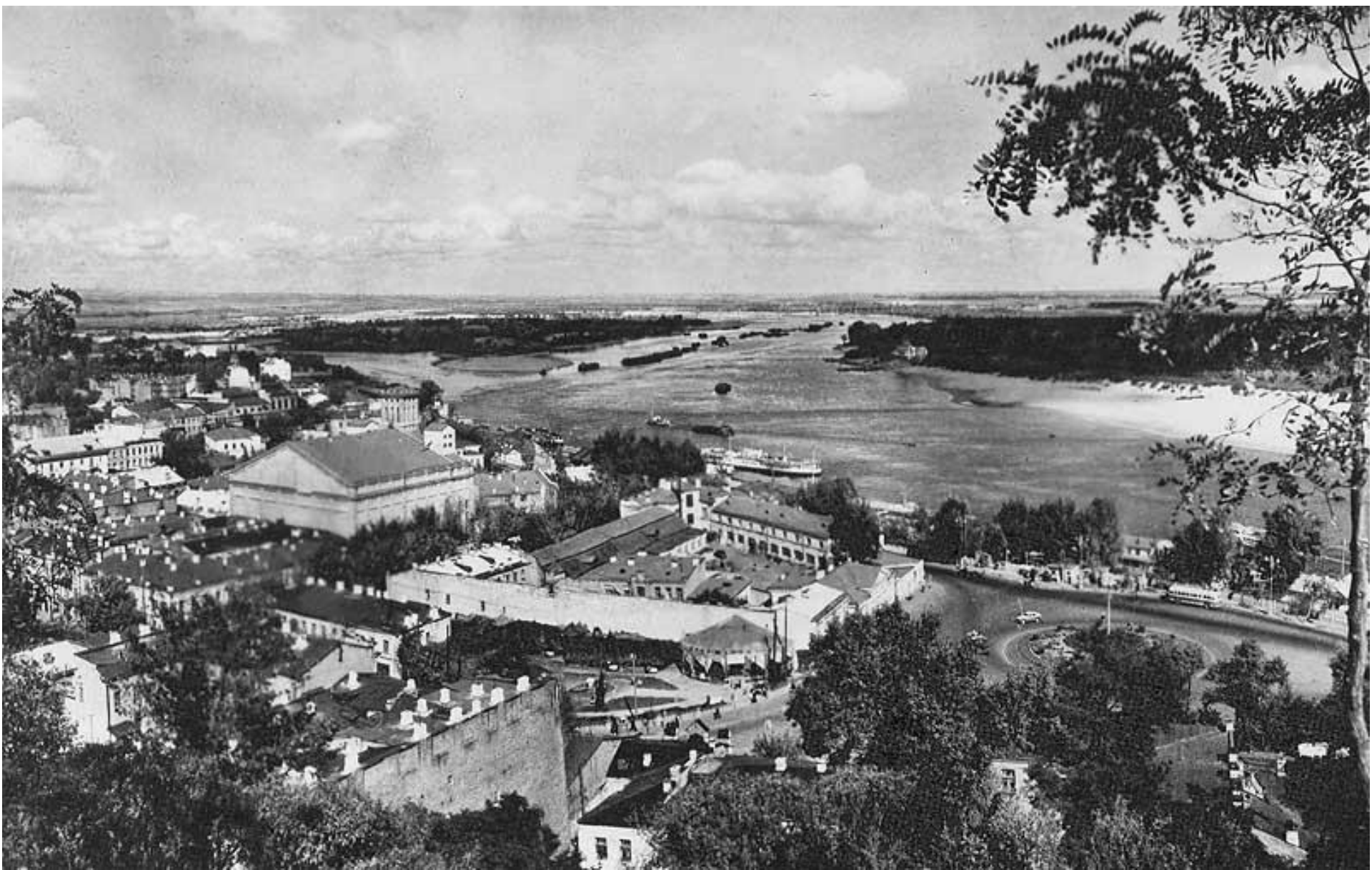


1954

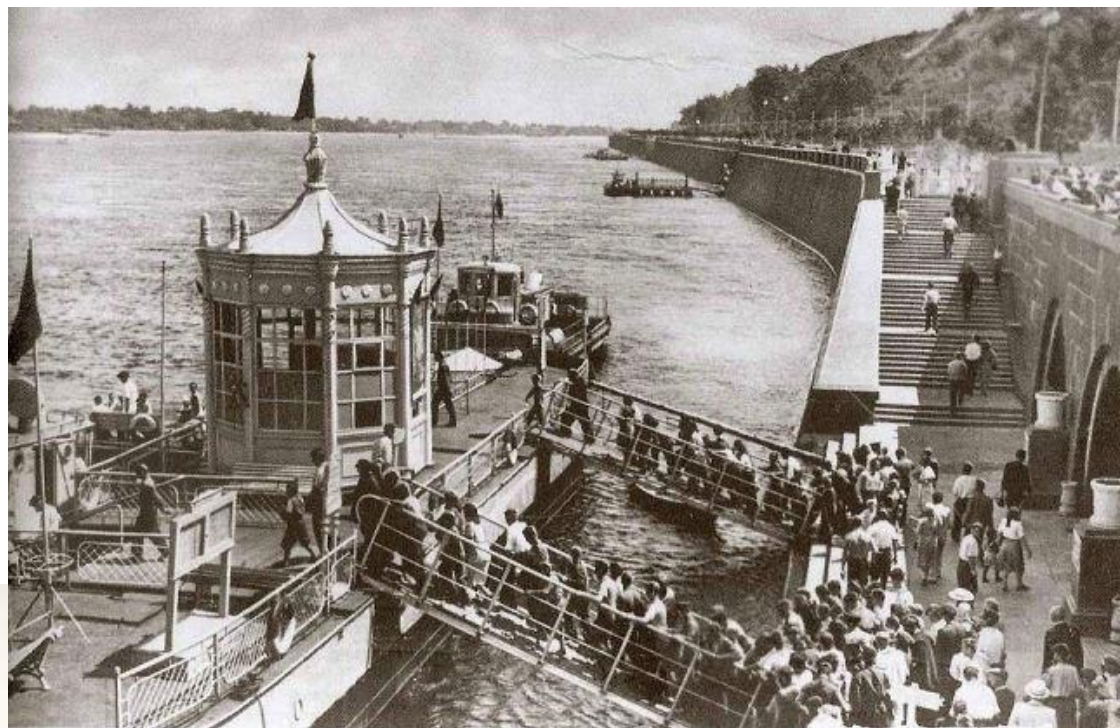


www.photohistory.kiev.ua

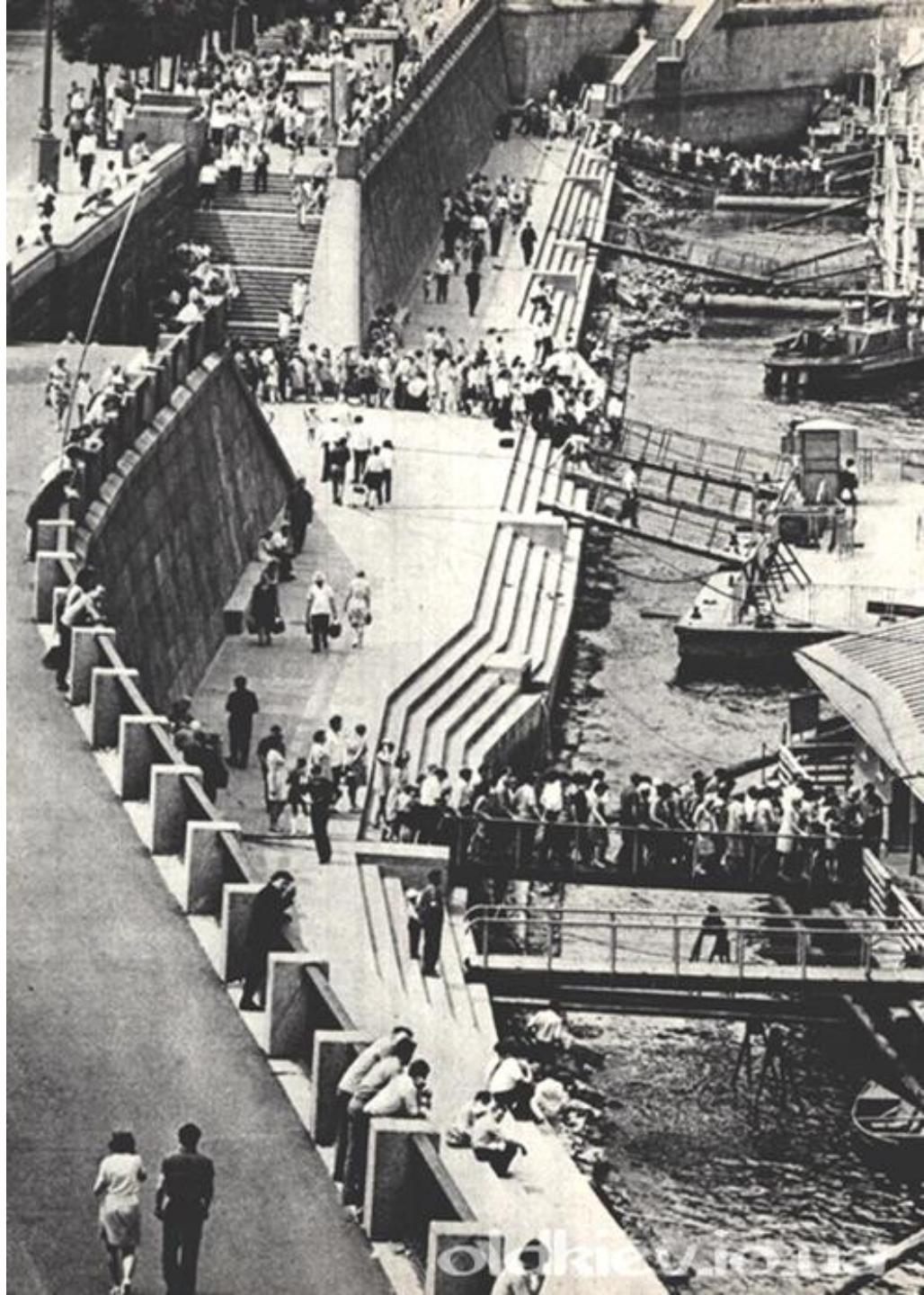
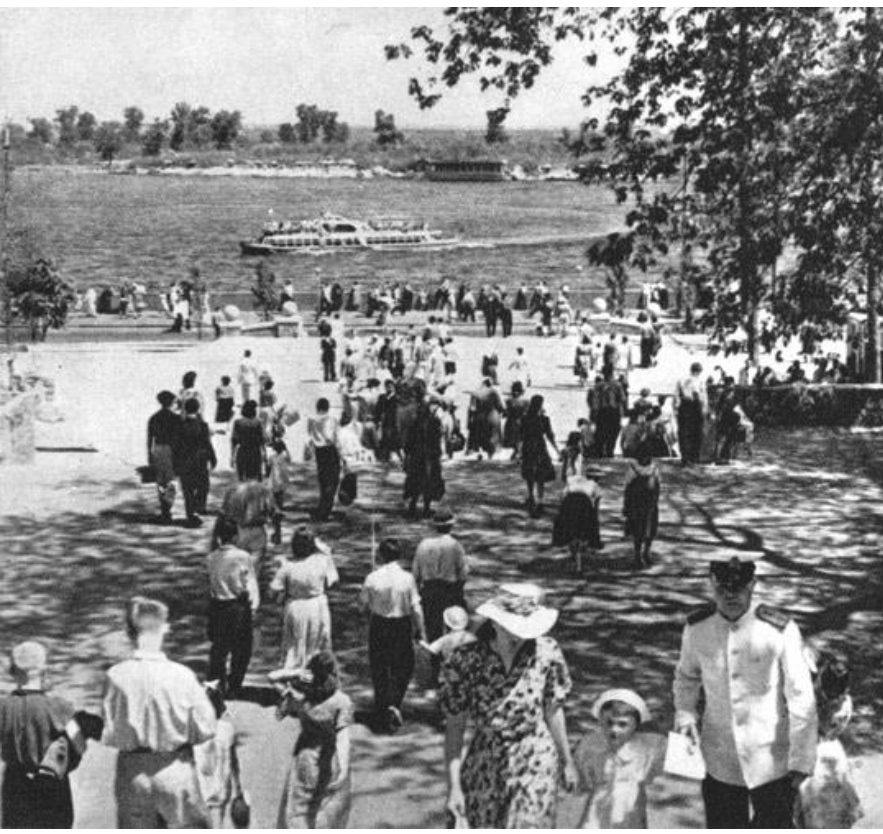
1955







Доки не було Паркового пішохідного мосту – на Центральний пляж переправлялися катерами-”лаптями” від нижнього пам’ятника хрещення Русі – колони Магдебурзького права







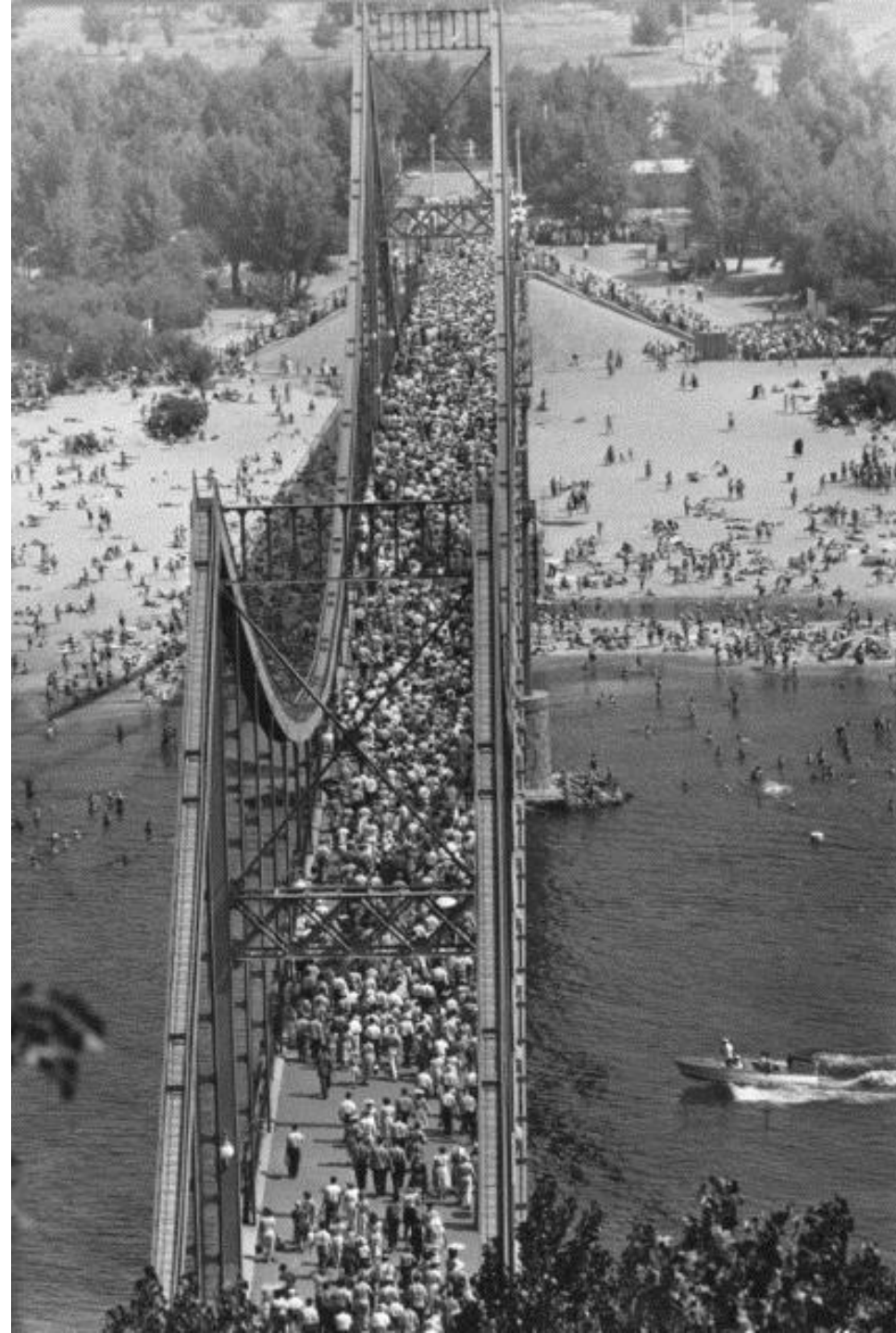
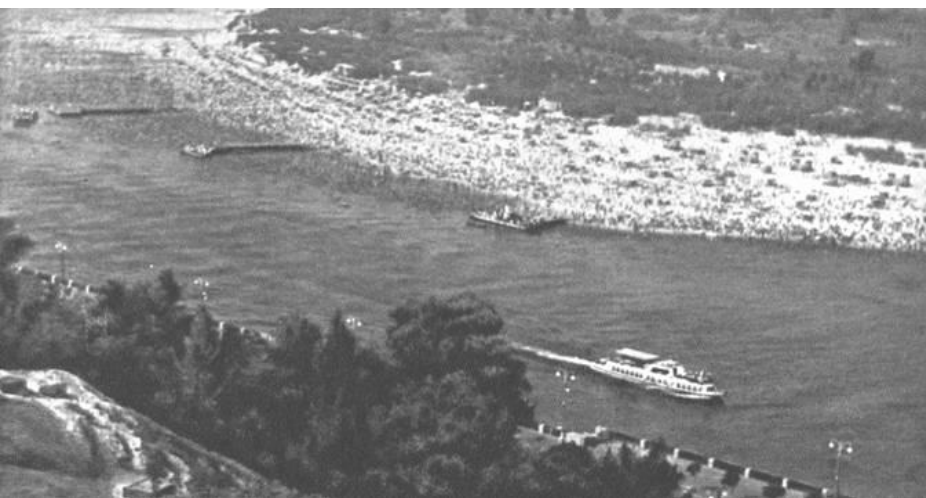
До 1943 г. на Трухановом острове был поселок, который перед отступлением сожгли оккупанты. Восстанавливать его не стали, городские власти приняли решение сделать здесь зону отдыха. Но пока не был построен мост, добраться на прекрасные пляжи можно было только с помощью плавсредств — старые киевляне хорошо помнят "лапти", курсировавшие между Трухановым островом и набережной. Фотографы Ф.Федоров и В. Жабунев, 1956.



*1960-е. Панорама набережного шоссе в районе Почтовой площади и новый речной вокзал.
Фото: Федоров Ф.И.*



*В 1957 р. було збудовано Пішохідний Парковий міст на Труханів остров, де у 1943 р. окупанти спалили робітниче селище. Міст піднято на 26 м над рівнем Дніпра, довжина 400 м, ширина 7 м
Форма і конструкція нагадують патонівський міст Євгенії Бош!?*







1963



1959



1961

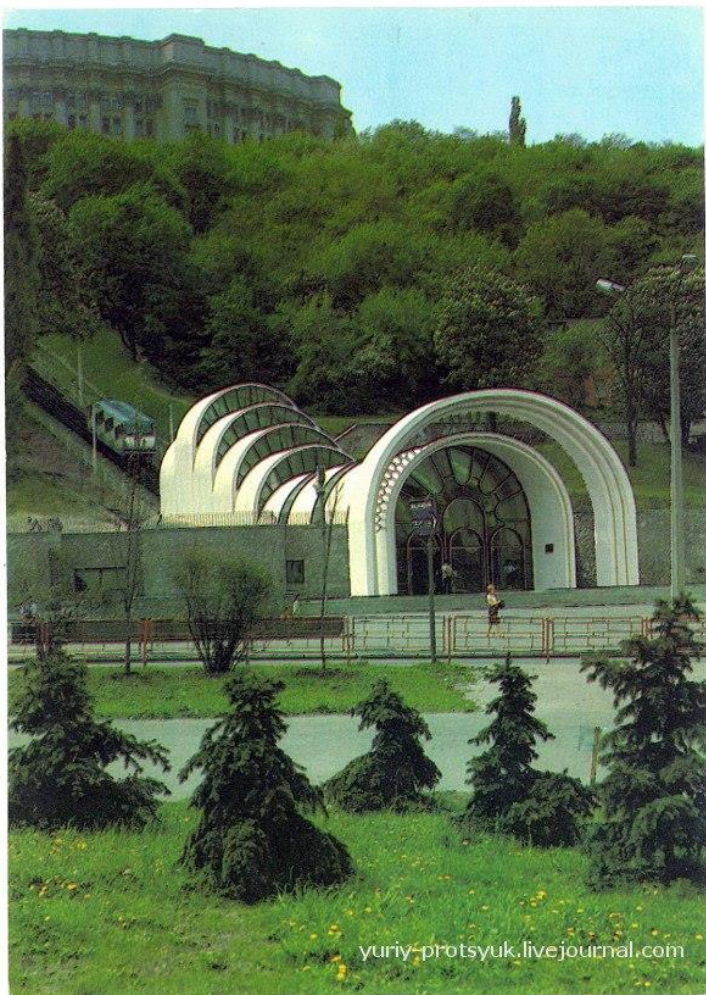


1960-ті. Панорама Дніпра й вид на Поділ. Фото: Федоров Ф.І.



1959







З 1957 року в Сормово на Волзі почалося серійне виробництво теплоходів на підводних крилах типу «Ракета», місткістю 64 пасажирів, швидкістю до 60 км/г. Паралельно вироблялися невеликі катери типів «Волга» та «Стріла», місткістю 6-8 пасажирів. При високій швидкості, їх недоліками є низька економічність та складне обслуговування. Згодом на різних суднобудівельних заводах почалося масове будівництво СПК типів «Метеор» (1960, 124 пасажирів), «Восход» (1973, 70 пасажирів), «Полісся» (1986, 60 пасажирів).



Після Чорнобильської катастрофи річковий флот широко залучався до аварійних робіт, при цьому зазнав значних втрат від варварської експлуатації та радіаційного забруднення. Частина суден була порізана на брухт, частина затоплена у затоні Чорнобильського судноремонтного заводу. А багато з них були розпродані у зарубіжні країни, від Південно-Східної Азії до Західної Європи.



*Набережне шосе, 1. Монументальні вхідні павільйони громадських
вбиралень напроти Річкового вокзалу (архітектори В.Гопкало, В.Ладний,
Г.Слуцький, 1957–61 рр.). Ліквідовані (разом із вбиральнею) 1985 року*



1964







Набережна. 1973 рік. На дебаркадері напис "Київське пасажирське агентство"





Київський річковий вокзал в 1970-х. Фото О.Бормотова



ТВІН.
КИЇВ



ТВІИ..
КИЇВ





Лютий 1973



Фото Сергія ПЯТЕРИКОВА. Київ





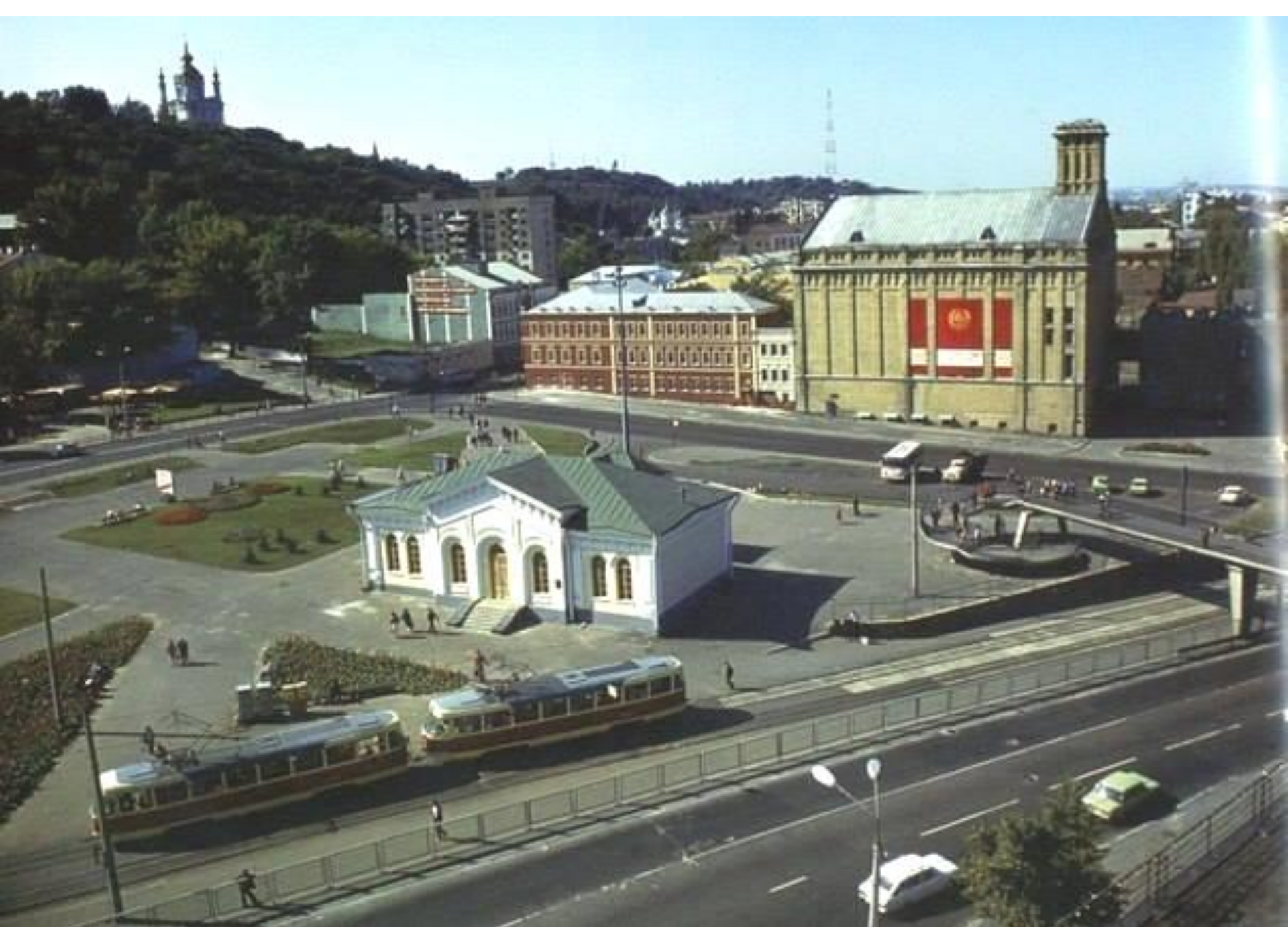




1976



*Липень 1980 р.
Набережна у бік
Спаського причалу*





1981 год. Элеватор и мельница Бродского





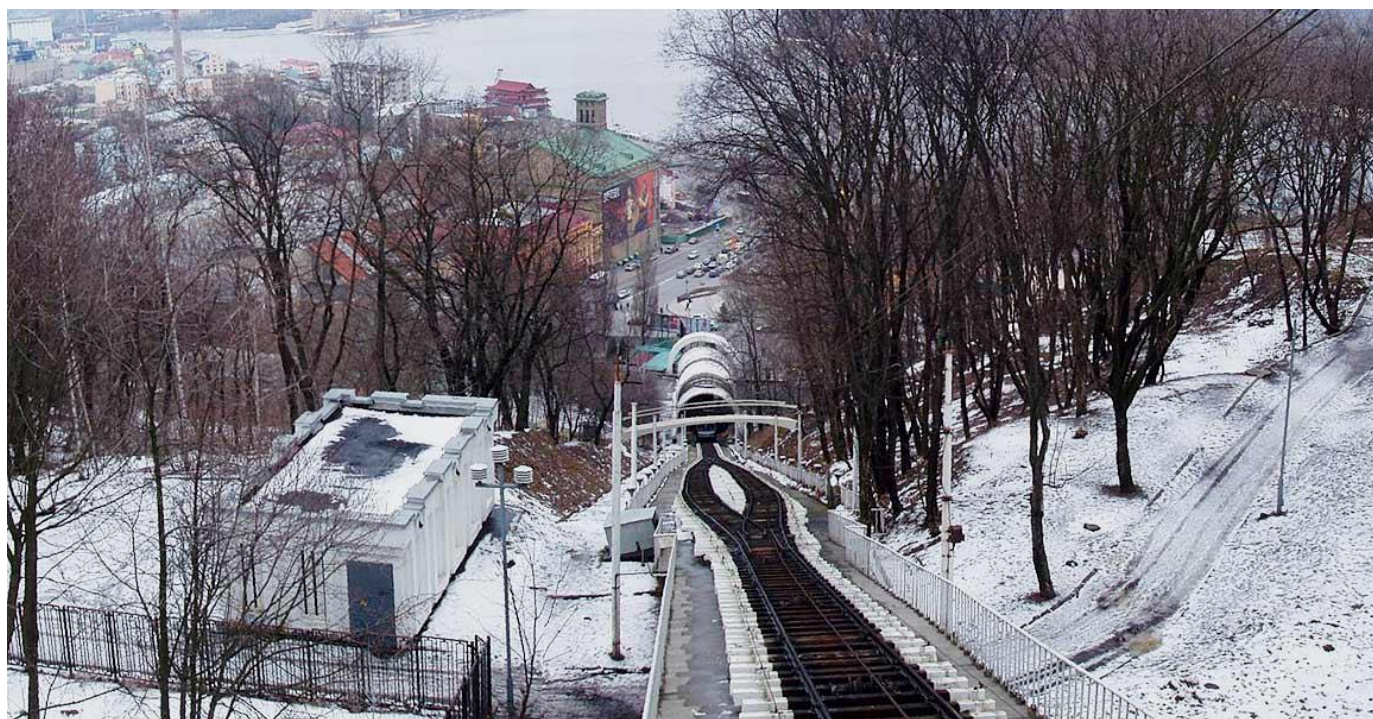
1983



Після Чорнобильської катастрофи 1986 року судноплавство на Дніпрі різко пішло на спад



Проекти місточків на Володимирській гірці, з сайту archunion.com.ua/history/history_002.shtml





1991 рік. Набережна та Річковий вокзал, екскурсійні автобуси та круїзні теплоходи компанії “Червона рута”. Видно пам'ятник загиблим морякам, демонтований 2012-го року в зв'язку з реконструкцією Поштової площі



4-палубні теплоходи круїзної компанії «Червона Рута», здатні перевозити до 320 пасажирів зі швидкістю до 25 км/г. Побудовані у 80-ті роки в Німеччині, у серії з 28 суден





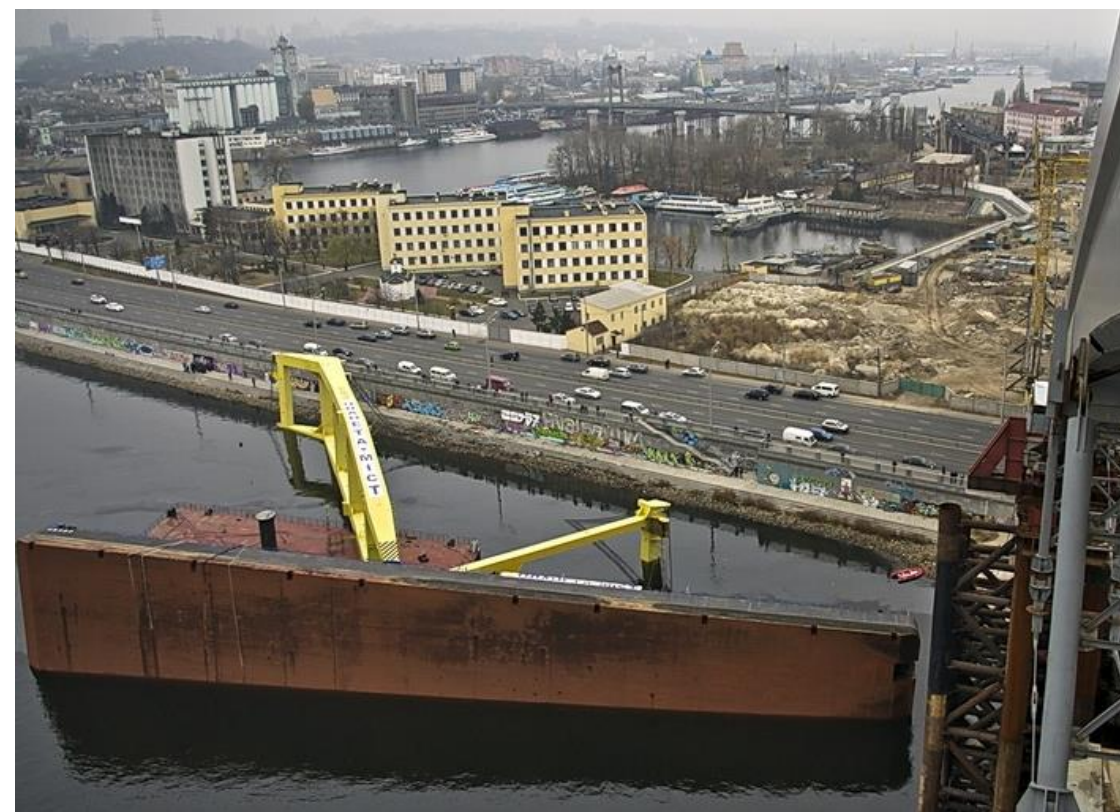
Фото Сергія П'ятерикова. Київ

Червень 1992 року – вшанування 100-ліття київського трамваю





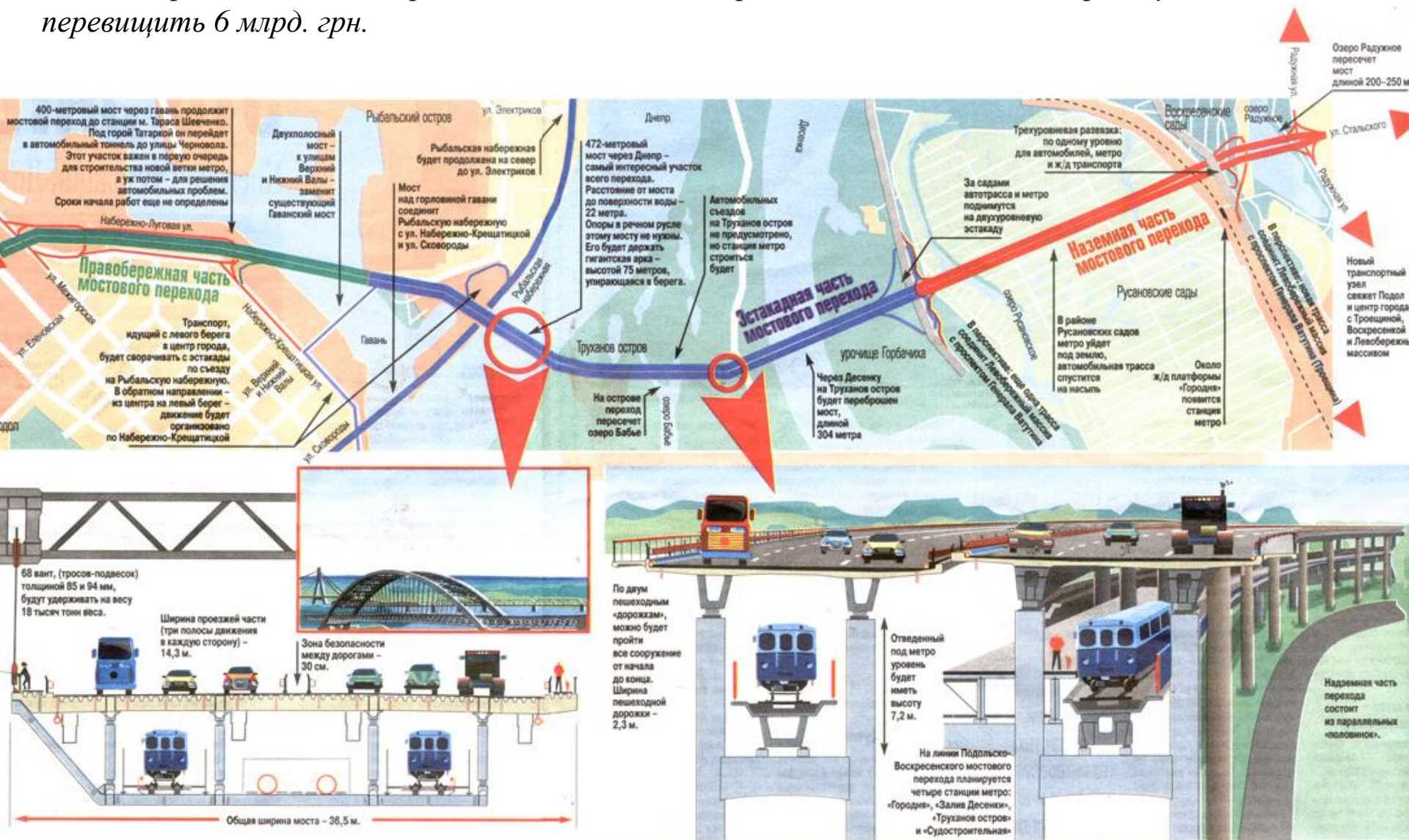
*Для монтажу арок на будівництві
Подільського мосту в 2010 р. на
Київському суднобудівному заводі
створили найбільший у Європі
плавучий кран ЛК-600 «Захар»,
вантажопідйомністю 680 т
lk-600.blogspot.com*



*ЛК розшифровується як назва заводу
«Ленінська кузня», а ім'я Захар на
честь свого батька надав йому
власник — керівник будівельно-
монтажної компанії «Планета-Міст»
Валерій Мошенський.*

*18 листопада 2011 р., внаслідок
порушення правил експлуатації, кран
упав набік, погнувши стрілу. Обіцяли
його відремонтувати до кінця зими...*

Міст через гавань (2008) довжиною 385 м, ширина проїжджої частини 27 м, пропускна здатність 20 тис. авт на добу. Будівництво, разом з під'їзними шляхами, коштувало понад 332 млн. грн. Загальна ж вартість Подільсько-Воскресенського мостового переходу перевищить 6 млрд. грн.



В. Ієвлева. Історико-архітектурний опорний план частини центрального історичного району міста, що прилягає до Поштової площі. Умовні позначення: 1. пам'ятки національного значення; 2. пам'ятки місцевого значення; 3. щойно виявлені об'єкти культурної спадщини; 4. значні історичні споруди; 5. значні сучасні споруди; 6. історичні споруди; 7. сучасні споруди; 8. дисгармонійні споруди; 9. втрачені споруди; 10. пам'ятки історії; 11. пам'ятки монументального мистецтва національного значення; 12. пам'ятки монументального мистецтва місцевого значення; 13. межі паркових масивів; 14. споруда, що зникла в 2005 р.; 15. споруди, що будуються; 16. лінія першого електричного трамваю; 17. фунікулер; перший каналізаційний колектор; 19. археологічний культурний шар.





За матеріалами Михайла Кальницького, Михайла Рибаківа,
Дмитра Малакова, Олександра Анісімова, Костянтина Антоненка,
сайту „Архитектурный союз” ***archunion.com.ua*** та інших

© Валерій Лисенко, укладення, верстка, Київ 2012
1000years.uazone.net ***ex.ua/user/VLysenko***